MATS
OLSSON

TREST V SMRT

KNIHA ZLIN

FLEET

Mats Olsson

Trest a smrt

TREST A SMRT

Mats Olsson

KNIHA ZLIN

Copyright © Mats Olsson, 2014
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation © Olga Džupová, 2016

ISBN (pdf) 978-80-7473-418-2

„I get scared when I remember too much.“

– Rod Stewart
„Lady Day“, 1970

I

KAPITOLA 1

Chtěla naplácat.

Nebo vlastně ne.

Nebylo to nijak zvláštní nebo neobvyklé, prostě to tak začalo.

Zvláštní bylo, že jsem to hned nepochopil.

Ani ona ne.

Nebo možná ano.

Bylo těžké se rozhodnout.

Chvíli si byla jistá a hned zase ne.

Chtěla.

Asi.

Určitě.

Ne.

Ano.

Opravdu ne!

No.

Tak co?

Vždycky jsem to pochopil skoro hned, téměř při prvním pohledu, prvním úsměvu, dřív než ony samy, ale v tomhle případě jsem nerozuměl ničemu. A jak se vozík na téhle horské dráze pomalu šplhal vzhůru, seděl jsem klidně a tiše, plný očekávání, jen abych se ho pak v zoufalství pevně držel, když se zběsilou rychlostí řítil dolů.

Obvykle jsem věděl, co chci, nikdy bych si nekoupil lístek na horskou dráhu, aniž bych předtím pečlivě prozkoumal její konstrukci a stav vozíků, ale v tomhle případě bylo všechno vzhůru nohama: Přestože jsem od

přírody dominantní, najednou jsem byl podřízený, stal se ze mě beránek dobrovolně odváděný na porážku?

Nebo snad spíš kozel, napadlo mě.

Asi to se mnou šlo z kopce.

Už to bylo dost dávno.

Určitě mnoho let, tehdy jsem byl mladší, ale box mě naučil, že když člověk jen na jedinou vteřinu poleví v soustředění a ztratí pozornost, už leží na zemi a nemůže se dočkat gongu.

V takových chvílích je rozumné chránit si hlavu.

Kromě toho, že jsem vždycky věděl, co chci, jsem obvykle míval kontrolu nad tím, co se dělo, a málokdy se dostal do situací, kdy hrozilo, že ztratím pevnou půdu pod nohama a vládu nad svým osudem. Byl jsem vlastně přesně jako fotbalová reprezentace za trenéra Larse Lagerbäcka: dobrý na standardky a schopný využívat šance, když přišly.

Často jsem dovolil okolnostem, aby řídily můj pracovní život, ale rozhodně jsem se v takových okamžicích nespoléhal na náhodu.

Nevěřím, že se něco děje jen tak. To je asi přímo podstata dominance.

Ačkoli se nikdy nic nedá stoprocentně předpovědět, je na to člověk lépe připraven, když se aspoň připravit pokusil.

Takže když jsem pochopil, že by chtěla naplácat, připravil jsem se nejlépe, jak jsem mohl. Bod po bodu jsem si prošel seznam, který jsem znal nazpaměť, sám jsem ho totiž sestavil.

Mělo to jít dobře.

Ale šlo to úplně do prdele.

Možná to zavinil internet.

Nevím.

Ale všechno šlo úplně do prdele, to by poznal každý.

A to byl teprve začátek.

KAPITOLA 2

Stockholm
Říjen

Žena, která chtěla, nebo možná nechtěla naplácat, se jmenovala Ulrika Palmgrenová a pracovala jako obchodnice s vínem.

Bydlela v Malmö.

Seznámili jsme se ve Stockholmu, ale až přes internet jsem ji poznal líp. Nebo možná hůř.

Nedokážu najít žádné dobré vysvětlení, proč jsem se rozhodl skončit s novinařinou a vynutil si odstupné, ale myslím, že to částečně zavinil můj neklid a částečně obava o osud novin v budoucnosti. Nezdálo se, že by v ní tištěné slovo mělo místo.

Nemám ani žádné dobré vysvětlení, proč jsem si usmyslel, že si za peníze z odstupného otevřu restauraci, snad jen to, že jsem trávil život po hospodách, a tak se mi zdálo, že už o tom vím dost.

Nikdy jsem nezjistil, jak Ulrika Palmgrenová přišla na moje jméno, ale když přijela do Stockholmu prodávat víno jednoho rockového zpěváka, o kterém jsem nikdy neslyšel, byl jsem jedním z možných zákazníků a navázala se mnou kontakt.

Bar v hotelu Anglais na náměstí Stureplan byl přes den útočištěm všech, kdo neměli vlastní kancelář a rozhodli se mailovat, telefonovat, jednat a pracovat v hotelovém baru. Dřív mívali lidé kancelář v kapse, dnes ji mají v baru. Byla to taková školka pro dospělé.

Ulrika Palmgrenová dostala k dispozici roh restaurace, na zem položila dřevěnou krabici s lahvemi a na stůl katalogy vín. Ochutnával jsem vína, jedno kyselejší

než druhé, a pomyslel si, že ta rocková hvězda určitě produkuje lepší hudbu než víno. Podíval jsem se z okna na podzimní Stockholm a pocítil náhlé nutkání vyběhnout ven a kopat do spadaného listí v parku Humlegården. Muži v mém věku by neměli mít takové nápady. Hlavně ne tehdy, když máme vypadat dospěle a snažíme se uchytit v pohostinství.

„Večer jdeme na jídlo do Riche," řekla Ulrika Palmgrenová, když dokončila svůj výklad o víně a rockerovi. „Pojďte s námi. Teda jestli chcete."

Předpokládal jsem, že zaplatí útratu, takže jsem o pár hodin později dorazil do restaurace Riche, která se nachází v překrásné stavbě připomínající rotundu a nabízí výhled na ulici Birger Jarlsgatan vedoucí k náměstí Stureplan. Byla tam Ulrika Palmgrenová, já a dva muži, které jsem trochu znal, nebo snad ani ne, ale když už jsme se náhodou potkali, pokývli jsme si na pozdrav. Věděl jsem, že oba vlastní restaurace, protože se o nich psalo v novinách a na kulinářských blozích. Jeden měl tmavé vlasy až na ramena a zženštile šišlal, druhý měl oholenou hlavu a na vnitřní straně levé paže vytetovanou velkou kotvu, přestože loď zřejmě nikdy neviděl jinak než na obrázku. A snad aby bylo jasné, že nic není, jak se zdá, otevřel si šišlající vlasatec moderní steakhouse v Söderu, zatímco týpek s kotvou a holou lebkou prorazil jako cukrář, specializoval se na výrobu dortíků a teď se pokoušel rozšířit sortiment, „čapnout se v branži", jak říkal. Bavili se o vínech, která jsem neznal, a řešili, jestli je vhodné na propagaci rockerova vína najmout Micaela Bindefelda. Ale neposlouchal jsem zrovna pečlivě, tak si tím nejsem moc jistý.

Dal jsem si listový biftek, starou klasiku, kterou začali dělat v sedmdesátých letech v restauraci Victoria v parku Kungsträdgården. Plátek masa naklepaný tak, že byl tenký, no, jako list, podávali s bramborovou

kaší, syrovým žloutkem a strouhaným křenem. Ulrika Palmgrenová vyložila na bar několik lahví vína Devil's Peak, ale jestli jsem to správně pochopil, nemělo nic společného s horou v Kapském Městě ani s románem Deona Meyera.

„Udělali s tím díru do světa," řekla a měla na mysli píseň skupiny, se kterou ten rocker zpíval. Zabroukala si něco, co končilo: „... if you come into my arms, I'll take you to the devil's peak."

Teď už se takové písně nepíšou.

Během odpolední prezentace vína v hotelu Anglais jsem si Ulriky Palmgrenové moc nevšímal, plně mě totiž zaujalo pokušení kopat do spadaného listí, takže jsem si nebyl jistý, jestli se před večeří převlékla, nebo ne. Každopádně měla na sobě tmavé kalhoty, bílou halenku a sako, které vypadalo jako džínové, ale pravděpodobně bylo z nějakého mnohem dražšího materiálu. Tmavé vlasy měla svázané do culíku, ale několik pramenů se uvolnilo a splývalo jí podél pravé tváře. Čas od času si je odhrnula, zdálo se, že to dělá úplně automaticky, jako reflex, a ne proto, že by překážely. Nechybělo jí moc do padesátky, kolem očí měla drobné, docela atraktivní vrásky, na rtech příjemný úsměv a kolem krku řetízek s malým stříbrným klíčkem, který jí visel hluboko ve výstřihu.

Nezajímala mě její vína ani společnost těch dvou chlápků, takže jsem nakonec většinu času prostě jen seděl a díval se na ni. Někdy stačí jen pozorovat ženu a život je hned snesitelnější. Tušil jsem, že jsem v jejích očích klesl, když jsem šel na bar poprosit Stefana, holohlavého barmana, o sklenku australského červeného místo toho jejího Devil's Peak. Když byla večeře u konce a ti dva si šli každý svou cestou, podržel jsem jí kabát a ona řekla: „Moc toho nenamluvíte."

Pokrčil jsem rameny.

„Za celou dobu jste neřekl skoro nic."

„Někdy nemám co říct, tak neříkám nic. Někdy mám co říct, tak mluvím," odpověděl jsem. „A když vypiju moc kávy, žvaním, ale někdy taky jenom přemýšlím."

„O čem jste přemýšlel dnes večer?"

„Jestli ten klíček, co máte kolem krku, je od vašeho srdce, nebo od něčeho jiného."

„To jste si teď vymyslel," řekla.

Měla pravdu. Nepřemýšlel jsem o ničem, ale ten klíček musí někam patřit.

„Letadlo do Malmö mi letí z letiště v Brommě zítra v sedm ráno, takže… neměla bych jít spát moc pozdě, ale můžu vás ještě pozvat na drink? Šláftruňk?"

„Pokud to nebude to rockerovo víno," odpověděl jsem.

Podmanivě se zasmála, a když jsme se ocitli zpátky v baru v hotelu Anglais, nenamítala nic proti tomu, že jsem si objednal dvojité macchiato a panáka nevábně vonící grappy. Ona si dala sklenku bílého. Neviděl jsem, co to bylo za značku, ale rozhodně nebylo rockerovo.

„Nejste věrná svému zpěvákovi," komentoval jsem to.

„Upřímně řečeno… no… něco člověk dělat musí," odpověděla. „Prodat se dá všechno, pila jsem i horší vína."

Z reproduktorů se linula docela příjemná, ale neosobní hudba a já jsem jako vždycky žasl nad tím, že v naprosto obyčejném baru zaměstnávají dýdžeje, který vybírá písničky. Co na tom může být těžkého? Něco staršího od Sade, potom Norah Jonesová, pak třeba bossanova nebo ta příšerná Melody Gardotová, kterou určitě v noci chodí strašit Billie Holidayová. Zrovna tenhle mladík si zjevně nedokázal vybrat klobouk, nebo možná vlastnil jen jeden a ne právě dobře padnoucí, neustále mu totiž padal do očí.

„Vypadáte jako takový ten tichý, silný muž," řekla. „Říká se to tak, tichý, silný? Nebo silný, tichý?"

„Dá se říct obojí," odpověděl jsem. „Tichý, silný i silný, tichý, vyjde to nastejno."

Napila se vína, opřela se a přehodila si nohu přes nohu. Předtím jsem si toho nevšiml, ale měla kozačky na vysokém podpatku a se šněrováním.

„Člověk si musí dát pozor, aby vás nedráždil."

„Vážně?"

„A nebyl neposlušný," dodala a usmála se, aniž by uhnula očima před mým pohledem. To já jsem uhnul první a podíval se ven do parku Humlegården. „Připadá mi to tak," pokračovala.

Nezabral jsem na to, protože jsem nevěděl, jestli to byla návnada, nebo to řekla jen tak. Nedalo se to poznat. Pro některé lidi neznamenají jistá slova nic jiného než to, co se o nich píše ve slovníku, pro jiné můžou být jako tikající bomba, v níž se skrývá slib i hrozba lásky, sexu nebo nenávisti. Bylo to dost jasné, nebo si to možná špatně pamatuju, ale můj radar mi za celý večer nic nehlásil. Takže i když jsem si všiml, že použila slovo „neposlušný", nijak jsem se nad tím nepozastavil a soustředil se místo toho na muže, který naproti přes ulici lepil na stánek s hotdogy plakáty ohlašující turné Tommyho Sandella.

„Nechápu, že je na něj ještě někdo zvědavý. Nestál za nic, ani když ještě za něco stál," řekl jsem a ukázal na plakát.

„Občas je v televizi," odpověděla Ulrika.

„Všichni jsou v televizi," opáčil jsem.

„Jo, ale stejně."

Když jsme dopili, napsala své jméno a číslo pokoje na účet a provedli jsme jedno z těch divných letmých políbení na tvář, která naprosto neovládám. Ona odešla do svého pokoje a já vyrazil ven, zvedl si límec od kabátu a zamířil na zastávku na náměstí Stureplan. I na ní visel plakát s Tommym Sandellem a mě překvapilo,

že se chystá na tak dlouhé turné. Když byl na cestách posledně, byla zrušena víc než polovina koncertů, nebylo koneckonců žádné tajemství, že dost pije.

„Legendární švédský bluesman“, stálo na plakátu spolu s aspoň patnáct let starou fotkou. Napočítal jsem devatenáct koncertů, většina z nich měla být v hospodách na venkově, ale na seznamu jsem našel i kluby KB v Malmö a Akkurat ve Stockholmu.

Nikdy jsem neměl Sandella rád, zjevně jsem byl proti němu zaujatý. Věřil jsem, že blues je něco opravdového, nebo snad „opravdového“, ale když Tommy Sandell zpíval *Hoochie Coochie Man*, znělo to jako estráda. V televizním přenosu oslav ze Skansenu zpíval *Got My Mojo Working* a všechny babky, teenageři, moderátoři a celebrity se přidali k refrénu. Nikdy jsem ten přenos neviděl, ale coby novinář, teda bývalý novinář, se často dozvím i to, co nechci.

Čas od času jsem na Tommyho Sandella narazil v hospodě, ale pak jsem se mu začal vyhýbat, bál jsem se, že řeknu něco jízlivého o bažinách v Louisianě, o opravdovém blues nebo o tom, že se vůbec někdo odvažuje pokoušet o blues, dokud žije Sven Zetterberg, ten Sven Zetterberg, který obsáhl, pochopil a naplnil ideu blues a soulu tak, jak by to Tommy Sandell nikdy nedokázal, ani kdyby ho někdo tři roky každé ráno v sedm píchal špendlíkem do zad.

A kromě toho jsem byl alergický na jeho nabubřelé vystupování a teatrální řeč. Pustil se do malování obrazů, dokonce se mu podařilo střelit těch pár, co jednou ukázal v televizi, začal nosit vytahané rozhalené košile a širáky a vypadal a choval se spíš jako starý trubadúr než jako bluesman.

Ale už to byl nějaký ten pátek, co jsme se naposledy potkali, a myslím, že ani jeden z nás dvou tehdy netušil, že spolu budeme mít mnohem víc co do činění, než by se nám mohlo zdát v těch nejhorších snech.

Přijel autobus, jednička. Jezdil jsem radši šestapadesátkou, ale v poslední době vyměnili většinu starých drncavých šestapadesátek, které evidentně neměly tlumiče, za nové tiché, pohodlné autobusy, takže to vyšlo nastejno.

Díval jsem se z oken dlouhého modrého autobusu na bezhvězdné nebe a lidi, kterým šla pára od úst.

Čtyři dny po schůzce u vína ve Stockholmu mi přišel mail s předmětem „Johó!“, v němž se mě Ulrika Palmgrenová ptala, jestli si chci koupit to rockové víno. Ale měl jsem dojem, že už pochopila, že nic takového v úmyslu nemám, a píše mi jen tak. Možná jsem měl už tehdy zareagovat jinak, protože „Johó!“ není výraz, který bych používal denně, ale odpověděl jsem zdvořile, že to bylo příjemné setkání, ale protože otevření restaurace mám pořád jen v plánu, nechci se už teď zavazovat objednávkou vína. Můj podnik se pravděpodobně nerozjede dřív než v létě, jestli vůbec. Taky jsem jí napsal, že možná začnu pracovat v restauraci Simona Pendera. Seznámili jsme se před pár lety a nabídl mi, abych mu pomáhal v hospodě, kterou si chce pronajmout v severozápadním Skåne.

Při odchodu z redakce jsem dostal tolik peněz, že nebylo nutné panikařit, mohl jsem z toho žít další čtyři roky, takže ten podzim jsem skoro nic nedělal, jen se občas scházel s různými dodavateli, chodil do kina, vysedával po hospodách, surfoval po temných zákoutích internetu, a měl jsem tak dost času odpovídat na maily Ulriky Palmgrenové. Psala v podstatě každý den, a to dost zábavně, o sobě a o svém životě. Byla neuvěřitelně otevřená a mě napadlo, jestli bych jí neměl říct, že psát maily je totéž co psát pohledy, může si je přečíst kdokoli.

Bylo jí šestačtyřicet a byla rozvedená. Dcera bydlela a studovala v Kodani. Po rozvodu se Ulrika odstěhovala

z vily ve Falsterbo a koupila si byt v centru Malmö. Dokud byla vdaná, nepracovala, ale když si manžel, advokát, našel „mladší a čilejší“, využila Ulrika svůj zájem o víno v zaměstnání.

Nic si neukládám, proto si nedokážu vzpomenout, co a kdy probudilo mou zvědavost. Mažu přečtené maily, vyhazuju přečtené knihy a kupuju si spoustu CD, abych si je nahrál do iPodu a pak je vyhodil nebo někomu dal.

Možná to souviselo se seriálem *Tráva*. Líbil se jí, zrovna se dívala na čtvrtou sérii a zničehonic mi poslala komentář ke scéně, kdy Mary-Louise Parkerová v hlavní roli dealerky Nancy Botwinové dostane v limuzíně výprask od Mexičana. Ulrice Palmgrenové se ta scéna zdála fascinující.

Trvalo tři dny, než jsem odpověděl.

Nevěděl jsem, jestli *„fascinující“* byla návnada, kterou nahodila úmyslně, nebo jestli prostě jen nevinně komentovala scénu ze seriálu.

Odebíral jsem novinky a sledoval stránky o „výprasku ve filmu a v televizi“, proto jsem ji mohl upozornit na mnoho podobných scén, ale nakonec jsem se zeptal, jestli viděla *Sekretářku* se submisivní Maggie Gyllenhaalovou a dominantním Jamesem Spaderem. Odpověděla: „*Viděla. Fascinující.*“

Tím padly všechny zábrany a ona mi dlouze a podrobně vyprávěla, jak si po rozvodu slíbila, že vyzkouší všechno, co se jí zdálo zajímavé, ale dřív na to byla moc slabá a nesmělá. Vždycky ji fascinoval trest. Nechápala proč, ale už pouhá myšlenka na něj ji vzrušovala. Jednou řekla advokátovi, co cítí a co s ní může dělat, když bude zlobivá, ale on se tomu jen zasmál.

O tomhle jsem věděl víc, než jsem předstíral, a odpověděl jsem, že fantazie a realita jsou dvě naprosto odlišné věci, že obálky časopisů křičí „Výprask je nový

misionář“, že sexuální poradny v časopisech zveřejňují testy erotických pomůcek a že se zdá, jako by je ve svém sexuálním životě používal úplně každý. Samozřejmě že je to přitažlivé, když se to objevuje v tolika filmech, klipech a seriálech.

Myslela si, že vím, o čem to všechno je, cítila to prý už tehdy ve Stockholmu, a v tom měla pravdu. Věděl jsem o tom víc, než bylo třeba, ale jak se tohle všechno dál rozvíjelo, začínal jsem ztrácet jistotu.

Možná jsem přestával vědět, o čem to všechno je.

KAPITOLA 3

Malmö
Listopad

K mému odstupnému patřilo i jedno ze starých redakčních aut, a když jsem v ten osudný den zamířil ze Stockholmu na jih, bylo Švédsko šedivé, pusté a pochmurné, takže vypadalo jako kdysi Sovětský svaz. Ne že bych snad někdy v Sovětském svazu byl, ale tak nějak si ho představuju.

Ulrika dala jasně najevo, co si přeje, nebo vlastně ani ne. Její maily si protiřečily a já jí nakonec napsal, že přijedu do Malmö a uvidíme, jak to dopadne, protože člověk má počkat, jak se věci vyvinou. Rozhodl jsem se vzít si s sebou pro jistotu plácačku na koberce, nezabírala skoro žádné místo a párkrát už se mi dobře osvědčila.

Tuhle plácačku jsem na koberec nikdy nepoužil. Byla spletená z proutí a cestovala ve starém pouzdru na kytaru. Při správném použití zanechávala docela pěkné stopy ve tvaru srdce.

Cítil jsem se jako hlavní hrdina francouzského filmu *La Fessée* ze sedmdesátých let, který jezdí sem a tam a rozdává výprasky na objednávku. Je to dost jednotvárný film, přesto jsem ho viděl třikrát během jednoho týdne v kině v Londýně, to mi bylo sedmnáct a potřeboval jsem peníze na jiné věci.

Asi jsem od toho moc nečekal. Moje rozhodnutí vypravit se na jih snad souviselo s tím, že už to bylo tak dávno, strašně dávno.

Víc než rok, dokonce dva. Jessica. Jak se to jmenovala? Možná Johanna. Josefin? Ne, Jessica. Byla na konferenci ve Stockholmu, u baru se to všechno nějak seběh-

lo a klíčové slovo „neposlušná“ vyústilo v sobotní ráno, kdy nervózně přemýšlela nad tím, jak dlouho potrvá, než šrámy zmizí.

„Doma se mi to bude těžko vysvětlovat,“ řekla.

Nezmínila se, že je vdaná.

Ale byla v pohodě, nepokoušela se pochopit nebo vysvětlit potřeby a pocity a ani nechtěla být trestána za své myšlenky. Prostě toužila po dobrodružství. A jmenovala se Johanna. Nebo Jessica. A byla odněkud.

Nevím. Ponořil jsem se do vzpomínek na to, co se tehdy stalo, sešlápl plyn až k podlaze a severně od Linköpingu mě zastavila policistka. Vystoupila z auta a řekla: „Jel jste trochu rychle.“

„Zamyslel jsem se,“ odpověděl jsem.

Zamyšlení za 2500 korun.

Dorazil jsem do Malmö a ubytoval se v hotelu Mäster Johan ve čtvrti Gamla Väster. Navrhl jsem Ulrice, že se sejdeme v hale hotelu a buď můžeme zajít na jídlo do Bastarda, nebo si jen dát něco k pití. Bastard byla nedávno otevřená restaurace, kde podávali všechny části prasete, od uší až k poslednímu ocasnímu obratli, jako jednohubky k drinku dokonce nabízeli vepřové krční mandle se skořicí a cukrem a někdo říkal, že do nich někdy jen tak pro efekt vpíchnou párátko s prasečím okem. Ale to jsem jen někde slyšel.

Setkali jsme se a nevěděli, co dělat, jestli si podat ruku, obejmout se nebo předvést to podivné divadýlko s líbáním na tvář, takže z toho nakonec bylo trapné polovičaté objetí, úsměv a uhnutí pohledem.

Aspoň v jejím případě.

Vypadala nervózně.

Smála se poněkud strojeně všemu, co jsme řekli, ale když jsme vyrazili do Bastarda, chytila mě pod paží.

Otevřeli jsme dveře a pohltilo nás hospodské teplo a lákavá vůně jídla. První člověk, kterého jsem uviděl,

byl Tommy Sandell. Nebo možná uviděl on mě, protože zařval: „Svensson! Harry Svensson! Co ty tady? A kdo je ta okouzlující mladá dáma?“

Seděl nalevo od vchodu u velkého stolu plného sklenic a lahví od vína a společnost mu dělala poněkud podnapilá žena. Tommy Sandell vstal a vrávoravě k nám dokráčel.

„Svenssone!“ řekl a nadšeně mi zalomcoval rukou.

„Sandelle,“ opáčil jsem méně nadšeně a všiml si, že už na mě zapomněl a má oči jen pro Ulriku.

„A jak se jmenuje tato mladá dáma?“ zeptal se, vzal Ulriku za ruku a políbil ji. „Ach, to je krása, miluju ženské ruce. Co by to bylo za svět bez ženských rukou?“

Ulrika vypadala polichoceně.

Sandell měl světlý slamák se širokou střechou, ošoupané džíny, boty napodobující nějakou známou značku a vytahanou bílou košili rozepnutou skoro až k pupku. Takže vypadal jako obvykle. Začal nosit tmavé brýle, ale měl je tak nízko na nose, až se zdálo, že mu každou chvíli spadnou.

„Tak co, jak se mají vidláci v Malmö? Pořád vám čouhá sláma z bot?“ řekl a jako vždy, když jsme se potkali, se pokoušel mluvit se skånským přízvukem, ale vypadal jako naprostý idiot nebo snad spíš ožrala. Podle mě byl obojí. „Přijeli jste sem na trakaři? Jdete dneska na fotbal, na ten váš okresní přebor?“

„Ty nebudeš hrát?“

„Jo, ale tak víš co, na blues si člověk musí nabít baterky, dostat se do nálady, to přece znáš.“

„To zní super,“ odpověděl jsem.

„A co ty, Svenssone, taky ses dal na hraní?“ zeptal se s pohledem upřeným na moje kytarové pouzdro.

„Ani ne.“

„Jen ji vybal, ať můžu polaskat blues, stejně jako laskám ženskou ruku.“

„Dneska ne, chceme se najíst."

„Jasně, nechte se ovládnout Bakchem. Já si dám ještě koňak a pak si zahrajeme blues, dnešní noc bude dlouhá." Když se dopotácel zpátky ke stolu, poslal Ulrice vzdušný polibek a pak se usadil pod fotkou mladého Johnnyho Cashe s cigárem v puse a objal podroušenou ženu kolem ramen. Ani si toho nevšimla, plně se soustředila na skleničku vína, kterou se snažila zvednout a nerozlít.

„Nechte se ovládnout Bakchem," zopakoval jsem, když jsme se vzdálili od jeho stolu a posadili se na baru. „Co to sakra znamená?"

U Bastarda servírovali mimo jiné prkénka a na nich různé části zvířecích těl, které se schovávaly pod názvy jako *rillette* a *pâté*. Šťourali jsme se v údajných lahůdkách a já hledal vepřové kulky, kdyby tam náhodou byly, abych je mohl odkutálet na stranu. Neměl jsem hlad, spíš jsem byl napjatý a plný očekávání, možná dokonce nadržený.

„Opravdu hraješ na kytaru?" zeptala se Ulrika. Měla ten druh skånského přízvuku, který jsem si spojoval s inteligentními fotbalovými fanoušky a lidmi pracujícími v reklamě.

„Ne," odpověděl jsem.

„Tak proč s sebou máš kytaru?"

„V tom pouzdře není kytara."

„A co tam je?"

„Možná uvidíš, to záleží."

„Na čem?"

„Na tom, jak neposlušná jsi byla."

„To přece víš," řekla a zasmála se. „Odpověděla jsem B."

V jednom z mailů jsem jí poslal seznam synonym slova neposlušná a zeptal se, které ji vystihuje nejlépe. Nezasvěceným to může připadat nesmyslné, ale pro jiné je

to součást nejdelší předehry na světě. V seznamu byla slova zlá, zlobivá, nezvedená, vzpurná, nezvladatelná, rozjívená a ona vybrala B, takže zlobivá.

Od vchodu se ozval hluk, a když jsem tam zabloudil pohledem, viděl jsem, jak se Krister Jonson snaží dostat Tommyho Sandella z hospody. Moc to nešlo.

Trochu jsem Kristera Jonsona znal, hrával na baskytaru v několika kapelách a pak začal organizovat turné zpěvákům dávno zapomenutým Bohem i lidmi. Jedním z nich byl Tommy Sandell.

Jestli se teď Sandell snažil vypadat jako trubadúr, vypadal Krister Jonson stejně jako vždycky. Byl hubený, měl dlouhé tmavé rozcuchané vlasy ostříhané tak, že vypadal jako Rod Stewart a Ron Wood za svých mladých let, kdy Faces byli pokud ne nejlepší, tak nejveselejší rocková kapela na světě. Na sobě měl koženou bundu, černé džíny, tenisky a vybledlé triko a na něm logo Dr. Feelgooda – vysmátý obličej se slunečními brýlemi a injekční stříkačkou.

Jonson zřejmě zaplatil účet a snažil se vystrkat Tommyho Sandella ven, ale Sandell tam dál stál se sklenicí vína v jedné ruce a lahví v druhé a zdálo se, že zpívá. Neslyšeli jsme ho, protože v hospodě byla spousta lidí a hluku.

Nevím, co Jonson Sandellovi slíbil nebo čím mu pohrozil, ale nakonec se skupinka z lokálu nedobrovolně odebrala. Povídali jsme si s Ulrikou o jejích prstenech, z nichž jeden vypadal jako velký motýl, a pak už jsme nic moc neříkali. Vlastně vůbec nic.

„Půjdeme ke mně?“ zeptala se nakonec. „Bydlím u náměstí, u Gustavova.“

Zaplatil jsem a mlčky jsme zamířili k náměstí Gustava Adolfa. Chytila se mě pod paží.

Bydlela ve velkém bílém domě, asi ve funkcionalistickém stylu, nikdy to nedokážu rozeznat. Čtvrté pat-

ro, uklizený byt s velkým oknem na náměstí, tři pokoje a kuchyň, vlastně spíš kuchyňský kout. Pověsili jsme si kabáty, ona si stoupla doprostřed obýváku a zeptala se: „A co se bude dít teď?“

Měla rozpuštěné vlasy a na sobě tmavé šaty po kolena s páskem kolem pasu a ty samé kozačky jako ve Stockholmu. Přistoupil jsem k ní a dotkl se jí, pohladil ji po zádech a nechal ruce sklouznout na zadek.

„Třeba tohle,“ odpověděl jsem.

Ale ona byla napjatá, cítila, že mě vzrušuje, když ji hladím, a řekla: „A ty nebudeš… já chci… jo, udělejme to…“

„Není kam spěchat,“ řekl jsem.

V mém světě nemůže předehra nikdy být příliš dlouhá.

„Počkej tady,“ řekla, vyprostila se z mého objetí a odešla do ložnice. Zatímco tam hledala něco ve skříni nebo v šatně, prohlížel jsem si zarámované plakáty na stěnách. Advokát si po rozvodu nechal všechna pořádná umělecká díla, to mi už napsala v mailu.

Vedle přehrávače ležela CD Milese Davise a Rihanny, známka moderního a snad i mondénního hudebního vkusu té generace Švédů, která si nechtěla nebo neuměla hudbu stahovat.

Ulrika Palmgrenová se vrátila s hasičskou přilbou v ruce.

Řekla: „Musíš… chci, aby sis ji vzal.“

„Jak jsi přišla k hasičské přilbě?“

„Na internetu,“ odpověděla, jako by to bylo vysvětlení.

Na převleky jsem si nikdy moc nepotrpěl. Možná to souvisí s tím, že jsem si nikdy nepotrpěl na nic. Jednou v Londýně jsem se seznámil se ženou, která měla v ložnici školní lavici a ve skříni školní uniformu a rákosku. Dokud se převlékala a svlékala jen ona, byl to skvělý

a uspokojující vztah. Ale když začala chtít, abych se převlékl za vikinga, řádil v jejím bytě a znásilnil ji, vycouval jsem z toho. Na znásilňování si nepotrpím, ani ve fantazii.

Teď jsem tam stál s helmou v ruce.

Vypadala jako opravdová helma.

„Musíš," řekla. „Jestli se to má podařit."

Převleky mě nikdy nebavily, proto jsem odtamtud měl odejít, ale pořád jsem cítil její hebké teplé tělo a plný, oblý zadek, takže jsem si nakonec helmu nasadil.

Připadal jsem si jako idiot.

V tom okamžiku se Ulrika Palmgrenová změnila.

Vytřeštila oči a začala hrát svou roli tak strašně špatně, jako by to byl němý film, nebo snad porno.

„Ne," kňourala a držela si obličej v dlaních. „Já za to nemůžu."

„Cože?"

„Ty sirky nebyly moje."

„Sirky?"

„Ani jsem se jich nedotkla."

„Nevím, o čem…"

„Já za to nemůžu, nehrála jsem si s nimi, opravdu! Prosím, já nechci výprask."

V tu chvíli jsem trochu znejistěl a řekl: „Myslel jsem, že…"

„Anebo jo! Chci! Naplácej mi, jsem tak zlobivá a hloupá!"

Zdálo se, že jsem naprosto ztratil kontrolu nad situací, a ve snaze získat ji zpět – já jsem tady přece dominantní, ne? – jsem ji chytil, ohnul přes opěradlo křesla a vyhrnul jí šaty. Dál mlela něco o sirkách, ale jakmile jsem ji pleskl dlaní, zmlkla. Měla podvazkový pás a punčochy s krajkou, a když jsem jí stahoval kalhotky, ležela naprosto klidně. Byla to úžasná podívaná a rád bych, aby trvala déle, chtěl jsem si to užít, laskat

ji a hladit, ale právě v tu chvíli jsem neměl ani ponětí o tom, co to tady děláme, a řekl jsem: „Se sirkami si nesmíš hrát, mohla jsi podpálit dům."

„Já vím, je mi to líto."

Plácl jsem ji jednou, dvakrát, třikrát, dlaň mě pálila a jí zčervenal zadek. Zdálo se, že se uvolnila, jako by na to přistoupila a snad si to i užívala, ale pak se najednou zvedla, natáhla si kalhotky a upravila šaty a sykla: „Co to sakra vyvádíme?"

„Vyvádíme..."

Té rány jsem si ani nestihl všimnout, musela sebrat všechny síly a praštila mě pravou pěstí přímo do nosu. Nebyl to tvrdý úder, ale tak nečekaný, že jsem couvl, zakopl o koberec, při pádu narazil hlavou do konferenčního stolku a natáhl se jak široký, tak dlouhý. Naštěstí jsem měl na hlavě hasičskou přilbu.

Kdysi jsem nechal boxování, protože se mi často spouštěla krev z nosu. Ani jsem si nemusel sáhnout pod nos, abych zjistil, že mi z něj teče krev.

„Vypadni!" zařvala Ulrika Palmgrenová. „Jsi magor, víš? Tohle je šílené! Úchylné!"

Vyškrábal jsem se na nohy, ani ne tak překvapený z té rány, jako spíš z jejího chování. Myslel jsem si, že jsme tady z jistého důvodu a že jsme o tom mluvili, mailovali si, připravovali se na to několik týdnů, a nic jsem nechápal. Ale poznám, když nejsem vítaný, takže jsem si vzal kytarové pouzdro, kabát a vyšel ze dveří, které za mnou zabouchla tak prudce, že se ozvěna nesla celým domem. Čekal jsem na výtah a najednou se dveře zase otevřely a ona zaječela: „Co ta helma, chceš mi ji ukrást? Stála mě tři sta sedmdesát pět korun!"

Dostala helmu, práskla dveřmi a já si myslel, že Ulrika Palmgrenová tak zmizela z mého života.

Je rozumné vyhýbat se úrazovým ambulancím. A hlavně v pátek večer.

Nemocnice v Malmö vypadala jinak, než jsem si ji pamatoval z dětství, teď ji tvořily samé moderní budovy se spoustou oken a skla, ale úrazová ambulance je úrazová ambulance a já strávil dvě hodiny v čekárně spolu s hromadou zmlácených mladých mužů a žen, opilých teenagerů a lidí, co upadli a zranili se, než se nade mnou mladá sestřička v šátku slitovala, prohmatala mi nos, strčila do nosních dírek vatu a zalepila drobný šrám nad okem. Ten mi asi způsobil prsten s motýlem.

„Co se vám stalo? Byla to pořádná rána," řekla.

„Bydlím v hotelu, a když jsem se v pokoji otočil, vrazil jsem do dveří od koupelny," odpověděl jsem.

„Jste muzikant?" zeptala se a ukázala na kytarové pouzdro. „Měl jste dnes někde hrát?"

„Ano, měl, ale zrušili to."

Ostatní lidé na úrazovce potřebovali pomoc víc než já a já se trochu styděl, že jsem tam vůbec chodil, ale zároveň jsem byl rád, když sestřička usoudila, že nos není zlomený.

Šel jsem ulicí Bergsgatan do města a naprosto nerozuměl tomu, čeho jsem se stal součástí. Když jsem míjel klub KB, bylo po jedenácté, v klubu se už změnilo publikum a začala diskotéka, ale na dveřích ještě visela rukou napsaná cedule:

Tommy Sandell
Zrušeno ze zdravotních důvodů

Nepřekvapilo mě to.

KAPITOLA 4

Malmö
Listopad

Nikde není déšť tak záludný jako v Malmö. V takový špinavý, chladný, sychravý večer, jako byl tento, může město a jeho obyvatele překvapit déšť, který vlastně ani není opravdu déšť, spíš je to něco mezi mrholením a velmi vysokou vlhkostí vzduchu.

Je a není to déšť, člověk nevidí kapky, pokud se vůbec ten nenápadný meteorologický jev dá nazývat kapky, ale když je venku dost dlouho, promokne skrz naskrz, aniž by si vůbec všiml, že prší. Právě v takový večer krátce po půlnoci jsem stál na ulici Larochegatan blízko náměstí Lilla Torg dlážděného pitoreskními kostkami, v jehož středu stojí podivná veliká lampa. Postával jsem u obchůdku s gramodeskami a časopisy a díval se částečně do výlohy a částečně na svůj nos. Přejel jsem si rukou pod nosem a ulpěla mi na ní krev, prohrábl jsem si vlasy a namočil si ji.

Vlhko a krev, to zní jako příběh mého života.

Nosní dírky jsem měl ucpané vatou a přes celý nos se mi táhla deseticentimetrová náplast. Nos nebyl zlomený, ale oteklý ano a nad obočím jsem měl drobnou zalepenou ránu. Krev už mi z nosu nekapala, ale pořád ještě prosakovala a vata už nebyla bílá, ale červená.

Měl jsem sice na sobě pěkný oblek a elegantní kabát v japonském stylu, ale solidně jsem nevypadal.

Do bot mi natekla voda a zvlhly mi ponožky, ale na sobě jsem měl své nejlepší oblečení a v ruce designové kytarové pouzdro s plácačkou na koberce.

Přesto jsem nevypadal solidně.

Z nějakého důvodu měli ve výloze album *Bad* Michaela Jacksona. Opotřebovanější obchody tohoto typu míří spíš na zákazníky, kteří mají rádi tradiční šedesátkový rock.

Byl to katastrofální večer.

Sou-stře-dit… Musím se začít soustředit.

Můj radar mě nikdy nezradil, a pokud mě tentokrát ani jednou nevaroval, mohl za všechno zřejmě internet.

Nemám nic proti internetu, ale nikdy nenahradí skutečný kontakt, neumožní pocítit impuls a vnímat pohled.

Člověk by se neměl s lidmi seznamovat po internetu, protože se s nimi neseznámí pořádně.

V tomhle je internet podfuk.

V takový sychravý listopadový večer bylo v ulicích nezvykle prázdno, ale docela dost lidí sedělo a postávalo na zahrádkách, které začaly být po vydání zákazu kouření v restauracích oblíbené po celý rok. Ale pořád mi leželo v žaludku, že ve staré tržnici teď je restaurace Thank God It's Friday.

V hale hotelu bylo prázdno, ani na recepci jsem nikoho neviděl. Vyjel jsem výtahem do svého patra a cestou do pokoje jsem si všiml, že jedny dveře nejsou dovřené, ale pokračoval jsem dál do pokoje, odložil kytarové pouzdro a prohlédl si obličej v zrcadle. Vzal jsem si čistou košili a očistil si krev z brady a z krku, posadil se do křesla a začal přepínat kanály. Bruce Springsteen napsal píseň o tom, že má padesát sedm kanálů, ale žádný, na který by se dalo dívat. To bylo rok od roku pravdivější.

Televize a dálkový ovladač byly tak moderní, že jsem musel zavolat do recepce a zeptat se, jak se to vypíná. Pak jsem otevřel dveře a vyhlédl na chodbu. Dveře do pokoje opodál byly pořád pootevřené.

Jsem hrozně zvědavý.

Tahle vlastnost má výhody i nevýhody, v práci mi často byla velmi užitečná. Nakonec jsem prostě musel vyjít na chodbu a nakouknout do toho pokoje, abych… co já vím, třeba šel někdo pryč a zapomněl zavřít a teď by tam kdokoli mohl něco ukrást. Všechny dveře se automaticky zamykaly, ale tady asi mechanismus nefungoval a dveře zůstaly pootevřené, protože zamčený zámek jim zabránil, aby se dovřely. Na klice visela cedule „Nerušte, prosím".

V místnosti se svítilo. Ozývalo se odtamtud chrápání, žádné řezání pilou, ale ublemcané, slizké opilecké chrápání.

Mohl jsem dveře zavřít a vrátit se do svého pokoje, ale místo toho jsem je opatrně otevřel a vešel dovnitř.

Pokoj vypadal úplně stejně jako ten můj: velká široká postel u zdi, tmavá dřevěná skříň na oblečení, těžko ovladatelná televize nad barovou skříňkou, dvě okna se zataženými závěsy a dvě bílá křesla.

Měli tady večírek.

Na zemi se povalovalo asi dvacet prázdných plechovek od piva, rozbité sklo a sáčky od sladkostí. Smrdělo to tam chlastem, rozlitým pivem a něčím, co jsem si nechtěl ani představit.

Chlap, co tam hlasitě a opilecky chrápal, byl Tommy Sandell.

Ležel na pravé straně postele, blízko okna.

Vedle něj byla nějaká žena. Nechápal jsem, jak může spát, když Tommy Sandell tak hlasitě chrápe. Ležela pod dekou a zdálo se, že je oblečená.

Nebyla to ta, kterou Tommy Sandell objímal u Bastarda.

Ležela na zádech, a až když jsem přistoupil k posteli blíž, všiml jsem si, že zírá do stropu.

V tu samou chvíli mi došlo, že nedýchá.

Tommy Sandell, hudebník a umělec, bluesově chrápal v hotelové posteli v Malmö a vedle něj ležela mrtvá oblečená žena.

Měla krátké uhlově černé vlasy, tenkou bundu a pod ní tričko s velkým ženským obličejem, snad Deborah Harrysové, nedalo se to pořádně poznat, protože ho zakrývala vysoko vytažená deka.

Už jsem toho viděl hodně, ale mrtvolu ještě ne.

Určitě ne takhle zblízka.

Ve filmech a v televizi vždycky sáhnou na krk a ověří tak puls, ale to nebylo potřeba. Nikdy jsem neviděl skutečnou mrtvolu, ale nepochyboval jsem o tom, že tahle žena mrtvá je.

Zdálo se mi, že na mě upírá obviňující pohled, ale ve skutečnosti neměly její oči žádný výraz.

Nevěděl jsem, jestli jí je třeba nemám zavřít, ale rozhodl jsem se ničeho nedotýkat, dokud nezavolám policii.

Protože právě to bych měl udělat, ne?

Nebo bych měl napřed zavolat do recepce a říct jim, že v jednom z jejich pokojů leží mrtvá žena?

Nebo bych se měl pokusit vzbudit Tommyho Sandella?

Udělalo se té ženě špatně?

Nebo ji zabil?

Nevím, co měl Tommy Sandell na sobě pod peřinou, ale na zemi u ženiny strany postele se válela hromada mužského oblečení. U skříně ležela dvě kytarová pouzdra, jedno zavřené a jedno otevřené, a v něm jsem zahlédl červenou kytaru značky Gibson, až příliš pěknou pro Tommyho Sandella.

Žena byla mrtvá a Sandell spal, policie mohla počkat. Vzhledem k tomu, jak to smrdělo na Sandellově straně postele, se zdálo, že se podělal.

Odplížil jsem se zpátky do svého pokoje pro telefon.

Neuměl jsem s ním moc fotit, ale postel jsem si vyfotil, vzal jsem zblízka ženu i Sandella, lahve na podlaze, kytary a oblečení. Až pak jsem zavolal.

Stiskl jsem C a našel číslo Carla-Erika Johanssona. Byl to jeden z mála lidí z novin, s kterými se ještě dalo mluvit, pořád ho zajímala novinařina, a ne jen počet kliknutí, který naznačoval, co se na webu čte nejvíc.

Když to konečně zvedl, pochopil jsem, že jsem ho vzbudil. To je jasné, muži, kteří mají ženu a děti, v noci spí, pokud ty děti nejsou moc malé, protože to bývají naopak všichni vzhůru a hádají se, kdo k nim půjde. Nevím, kolik dětí měl Tommy Sandell ani kolik kdy měl žen, ale spal tvrdě a netušil, kdo leží vedle něj a kdo v pokoji telefonuje.

„No… co v tuhle hodinu potřebuješ?“ zeptal se Carl-Erik Johansson a trochu otráveně zíval.

„Něco se stalo,“ odpověděl jsem.

„Vážně?“ Nezdálo se, že je vzhůru ani že ho to zajímá. „Nemůže to počkat do zítra?“

„Že neuhádneš, kde jsem?“

„Ne, neuhádnu, to máš pravdu.“

„Stojím v hotelovém pokoji Tommyho Sandella v Malmö.“

„Tommyho Sandella…“

„Ano, Tommyho Sandella. Dokonce i ty bys měl vědět, kdo to je.“

„Vím, kdo to je, ale co je tak zvláštního na tom, že stojíš v jeho pokoji? A proč mi kvůli tomu voláš uprostřed noci?“

„Na tom nic zvláštního není,“ odpověděl jsem. „Vedle něj v posteli leží mrtvá žena.“

Na druhém konci bylo úplné ticho. Jak jsem Erika znal, v tu chvíli se vzbudil a posadil.

„Můžeš to říct ještě jednou?“

„Vedle Tommyho Sandella leží mrtvá žena.“

„A on? Žije?“

„Jo, ale spí. Neví o světě.“

„Vezměme to po pořádku. Napřed chci vědět, co tam děláš. A proč mluvíš tak divně? Máš rýmu? Zní to, jako bys měl ucpaný nos.“

„Trochu mi otekl, vrazil jsem do dveří. Našel jsem je tady. Dveře do pokoje byly otevřené, nakoukl jsem dovnitř a uviděl je v posteli.“

Dlouho bylo ticho a slyšel jsem jen chrápání Tommyho Sandella. Nakonec Carl-Erik Johansson řekl: „Zavolal jsi policii?“

„Ne, ty jsi první, komu volám.“

„Zabil ji Sandell?“

„Nevím. Spí. Ale můžu ho vzbudit a zeptat se. Mám to udělat? Ať máme i jeho vyjádření.“

„O čem to sakra mluvíš?“

„Všechno jsem si to nafotil. Vím, že už jsem skončil, ale neměl bys o to zájem? The full story.“

„Víš, že já už novinky nedělám, ale… jasně, můžu někomu zavolat. Ale už tam proboha nic nevyváděj, musíš zavolat policii.“

Ukončil jsem hovor a zavolal policii.

Pak jsem vzbudil Tommyho Sandella.

Neměl tušení, kde je a proč, ale vymámil jsem z něj pár zmatených komentářů, vyfotil ho, jak sedí a svírá si hlavu rukama, a pak ho nechal zase si lehnout.

Vzhledem k tomu, že okolí nosních dírek měl bílé, jsem usoudil, že požil asi ještě něco jiného než jen pivo, víno a vodku.

Sjel jsem do recepce, řekl nočnímu vrátnému, co se stalo, vzal si z mísy jablko, posadil se do křesla v hale a čekal na policii.

Mrholení přestalo, teď už doopravdy lilo, déšť bubnoval do dlažebních kostek a cákal na velká hotelová okna.

Nos mě bolel tak, že jsem skoro nemohl kousat jablko. Ale bylo moc dobré, vždycky jsem měl rád zralá Granny Smith.

KAPITOLA 5

Malmö
Listopad

Jako první dorazila do hotelu dvojice policistů.

Jeden byl vysoký, jmenoval se Börje Klasson a mluvil smålandským dialektem. Druhý byl malá žena, která se jmenovala Anna Pärssonová, měla malmöský přízvuk, ruku položenou na pouzdře s pistolí a na hlavě policejní čepici, lodičku, stejně jako její kolega.

Noční vrátný, bělovlasý pán ve středním věku s balkánským přízvukem, zavolal šéfovou, ospalou ženu jménem Helena, která zjevně měla pod kabátem pyžamo. Nahoru nás tedy vyjelo celkem pět a zamířili jsme do pokoje, kde Tommy Sandell zase usnul a kde byla mrtvá žena stále stejně mrtvá, jako když jsem odcházel.

Anna Pärssonová mi položila několik otázek o tom, kdo jsem, co dělám v Malmö a jak jsem se ocitl v pokoji Tommyho Sandella. Zatímco Börje Klasson říkal něco do vysílačky, šla se mnou do mého pokoje, rozhlédla se a pak řekla: „No, nevypadá zrovna nejlíp, ale dá se poznat, že to je on."

„To ano," odpověděl jsem.

„Vy jste taky muzikant?" zeptala se a ukázala na pouzdro na kytaru, které stálo opřené o zeď.

„Ne."

„Ale máte kytaru."

„Tak nějak."

„Co se vám stalo s nosem? Popral jste se?"

„Ne, narazil jsem do dveří na záchodě. Byla to docela šlupka. Šel jsem s tím na kontrolu do nemocnice. To

bylo ještě předtím, než jsem si všiml těch nedovřených dveří."

Přikývla, naškrábala něco do bloku a vyšla na chodbu.

Nevím, kolik tam nakonec dorazilo policistů.

Křižovatka před hotelem byla uzavřena, jeden výtah vyhrazen jen pro policisty a jedna policistka v uniformě – ne Anna Pärssonová – hlídkovala před pokojem Tommyho Sandella.

Strávil jsem v tom pokoji víc času, než bylo nutné nebo snad legální, a teď na mě dolehla únava. Chvíli jsem seděl u sebe a pak jsem šel dolů do haly sledovat policejní auta, policisty a lidi v civilu, o nichž jsem se domníval, že jsou kriminalisté a technici. Odhadoval jsem, že jsou to tak půl na půl muži a ženy.

Uličky ve čtvrti Gamla Väster jsou tak úzké, že bylo nutné přeparkovat několik policejních aut, aby se dvě sanitky vůbec dostaly ke vchodu. Dva muži a dvě ženy vynesli dvoje nosítka, a když se vrátili, ležel na jedněch Tommy Sandell. Sotva si uvědomoval, co se vlastně děje, ale zdálo se mi, že na mě zamával.

Osoba ležící na druhých nosítkách nemávala.

Pak ke mně přišla nějaká žena. Vypadala dost umíněně, byla docela vysoká a na sobě měla ošoupané modré džíny s ohrnutými nohavicemi, tenisky a světle šedý kabát zapnutý až ke krku. Vlasy měla po ramena, tmavé a rozcuchané, a na hlavě jí seděl klobouček. Upřela na mě bystré a zvědavé hnědé oči. Mohlo jí být něco mezi třiceti a čtyřiceti.

„Vy jste ten Henry?" zeptala se a papír s poznámkami si držela daleko od očí, jako by potřebovala brýle na čtení, ale byla příliš marnivá, aby si je pořídila – nebo aby je používala, pokud už nějaké vlastnila. Než jsem ji stihl opravit, řekla: „Ne, Harry, tak se to tady píše. To vy jste Harry?"

„Svensson," dodal jsem. „Harry Svensson."

„Já jsem Eva," odpověděla. „Chcete, abychom šli do vašeho pokoje, nebo si můžeme popovídat tady?"

„Tady je to v pořádku."

Posadila se do křesla vedle mě, natáhla nohy, povzdechla si a nehtem na pravém malíčku se zašťourala v zubech.

„Tak jo, pusťme se do toho," spustila. „Vypadá to na dlouhý příběh. Anebo je naopak všechno naprosto jasné. Znáte ho?"

„Ne. Jasně že vím, kdo to je, občas jsme na sebe v posledních letech narazili, ale… ne, nemůžu říct, že bych ho znal. Úplnou náhodou jsme se potkali dnes večer u Bastarda, netušil jsem, že má hrát v Malmö."

„Večeřel jste tam?"

„Kde?"

„U Bastarda."

„Ne."

„Všichni o téhle hospodě mluví, ale já tam ještě nebyla. Ani nevím, jak se to správně vyslovuje, jestli švédsky s přízvukem na druhé slabice, nebo anglicky s přízvukem na první."

Anna Pärssonová mluvila s typickým malmöským přízvukem, ale Evin přízvuk bych spojil spíš s oblastí ještě víc na jihu, musela pocházet z venkova mezi Trelleborgem a Svedalou.

„Promiňte," řekla a podala mi ruku. „Nejmenuju se jenom Eva, ale Eva Månssonová a jsem inspektorka kriminální policie tady v Malmö."

Potřásli jsme si rukama. Měla pevný stisk. Nikdy bych ji netipoval na kriminalistku.

„Co se vám sakra stalo s obličejem?" zeptala se.

„Řízl jsem se při holení," odpověděl jsem.

„To teda pořádně," řekla a vrhla po mně skeptický pohled.

„Ne, žertuju, při holení jsem vrazil do dveří."

„Víte, že dveře mívají kliku, že jo? Mimochodem, mají tady kafe? Nějaké, co by se dalo pít a nechutnalo jako chcanky."

„Jo, za rohem je automat, můžu tam skočit. Mléko? Cukr?"

„Černé," odpověděla Eva Månssonová.

Automat na kávu stál vedle vchodu do hotelové restaurace. Nad ním visely zarámované podpisy Mel C a Wayna Gretzkyho, Magnus Härenstam dokonce připojil kresbu sebe sama, asi jako poděkování hotelovému personálu. Koupil jsem dvě překvapivě pitelné kávy a Eva Månssonová si zatím svlékla kabát – který vypadal jako z druhé ruky – a přehodila ho přes opěradlo křesla. Na sobě měla košili s růží, vypadala trochu jako zpěvačka country nebo možná rockabilly, soudě podle ohrnutých džín. Seděli jsme tam v křeslech a znovu procházeli to, co se stalo, co jsem dělal v Malmö (trochu jsem mlžil), jak jsem objevil Sandella a mrtvou ženu a jestli jsem se něčeho v pokoji dotýkal. Řekl jsem, že jsem se ničeho nedotýkal, což byla pravda: Ničeho jsem se nedotýkal, jen jsem fotil. Určitě jsem držel Tommyho Sandella, když jsem mu pomáhal se posadit, ale nepředpokládal jsem, že by se tohle považovalo za nějaké dotýkání.

„Tak jo, v tom případě jsme protentokrát hotovi," řekla. „Lidi říkají, že vám tam připraví ze zvířete úplně cokoli."

„Cože?"

„Fakt cokoli."

„Kde? Kdo?"

„No tam, jak jste nejedl."

„Aha, no, to nevím," odpověděl jsem.

„Možná jste myslel na něco jiného."

Uhnul jsem pohledem. Ví něco? Kam tou otázkou míří?

Změnil jsem téma: „Ještě něco. Jsem novinář."

„Každý máme svoje problémy."

„Nebo spíš jsem novinář byl, už jsem s tím skončil, ale tohle nemůžu nechat jen tak, o tomhle prostě musím napsat. Už jsem na tom vlastně začal dělat."

„Jsme ve svobodné zemi," řekla. „Pokud vím, máme svobodu slova."

„Jen jsem chtěl, abyste to věděla."

Zavřela zápisník, strčila si ho do zadní kapsy džín, vstali jsme a podali si ruce.

Přehodila si kabát přes ramena a já ji doprovodil k východu.

„Byl jste u Bastarda sám?" zeptala se najednou.

„Sám?"

„Ano, nebo jste tam byl s někým?"

„Ne, ale to určitě... Ne, nebyl jsem sám. Byl jsem tam s někým, nebo spíš jsem se tam s někým potkal."

„Aha, tak to jo," odpověděla a znělo to, jako bych řekl něco podezřelého. „Měla jsem dojem, že někdo z hotelu říkal, že jste měl s někým sraz v hale nebo před hotelem."

„Jo, tak to asi bylo," řekl jsem a cítil, jak blbě a provinile to zní.

„Někoho známého? Někoho, o kom bych už slyšela?" pokračovala. „Nějakou celebritu? Když se znáte se Sandellem?"

„To si nemyslím," odpověděl jsem. „Nemyslím si, že byste věděla, kdo to je, a já se rozhodně neznám s Tommym Sandellem."

„Ne, vážně není moje věc, s kým se znáte a s kým se scházíte v Malmö," usmála se, otočila a odešla.

Sledoval jsem ji pohledem a nadával si.

Jednak proto, že jsem nevěděl, co odpovím, pokud se mě znova zeptá, s kým jsem byl u Bastarda, a jednak proto, že jsem si nemohl nevšimnout, jak pěkně jí ty džíny padnou.

Snažil jsem se nemyslet na to, co mám v kytarovém pouzdře nahoře v pokoji.

Byla sobota, takže bylo v podstatě nemožné vydat zvláštní vydání novin. Ani jsem si nebyl jistý, jestli Tommy Sandell je dostatečná hvězda na to, aby si ho zasloužil, vždyť přece ani nezemřel. I když vystupoval v letních estrádách, v *Bingolottu* i *Så ska det låta*, nebyl žádná pořádná celebrita. Ale je jasné, že „slavný rockový zpěvák" vždycky lidi upoutá, i když Sandell teď byl bluesman, nebo snad dokonce umělec, aspoň to tvrdil.

Kdo byla mrtvá žena, nevěděl nikdo, ani Tommy Sandell.

Sotva stála za zmínku.

Dvacet dva minut po deváté ráno se na webu objevil první článek.

Úplně nahoře se vyjímala fotka policejních aut a zátarasů před hotelem Mäster Johan, vypadala dost dramaticky, protože byla pořízena v noci. Modré světlo policejních aut dodává všem nočním fotkám nádech napětí. Ani nemusejí být z New Yorku, stačí i Malmö.

Teprve po obědě zabraly na historku o hudebníkovi a mrtvé ženě i další noviny a začaly na svých stránkách uveřejňovat vlastní texty, ale žádný z nich nebyl tak zasvěcený jako ten můj, já byl přece celou dobu u toho.

Všichni ostatní, dokonce i tisková kancelář Tidningarnas Telegrambyrå, byli závislí na vyjádření policejního mluvčího, který vystřídal čtyři nebo pět různých možností, jak říct „bez komentáře". Nikdo neuvedl jméno Tommyho Sandella.

Přibližně tehdy také dorazil z novin chlápek s kamerou a natočil se mnou rozhovor před vchodem do hotelu Mäster Johan, který měly naše noviny dát na web.

Noční déšť už ustal, obloha byla jasná a slunce aspoň svítilo, když už nehřálo.

Někdy tou dobou jsem se osprchoval, převlékl, strhl si náplast z nosu a vyndal vatu. Nos byl ale pořád otekl ý a rozbitý. Náplast nad obočím jsem si nesundal, zahalená sestřička říkala, že si ji tam mám nechat dva dny.

Ten člověk z webu dřív pro noviny psal, ale nějak na něj nikdy nezbývalo dost práce, a tak ho přeškolili na televizního reportéra. Moc to ale s kamerou neuměl, takže za hodinu jsme museli rozhovor natočit znovu, protože poprvé zapomněl spustit natáčení.

Ale ve čtvrt na čtyři jsem byl v televizi v reportáži z místa činu. Ukazoval jsem na budovu za sebou a vyprávěl o tom, co se stalo. Ale neřekl jsem, že to já našel Sandella s mrtvolou, tahle informace totiž měla vyjít až o den později v tištěné verzi novin. V neděli vycházely v čím dál vyšším nákladu a tahle historka určitě vzbudí zájem.

Okamžitě mi přišla zpráva od Carla-Erika Johanssona: *Co se ti stalo s nosem?*

Postupně se začali objevovat reportéři z dalších novin a televizí a já jsem zatím seděl ve svém pokoji a psal text o tom, jak jsem večer předtím potkal Tommyho Sandella u Bastarda a jak jsem ho pak náhodou objevil v posteli s mrtvolou.

Když se Carl-Erik Johansson konečně vzbudil a začal jednat, rozhodlo vedení redakce, že celý příběh se všemi informacemi otiskneme v nedělním vydání. „My“ říkám ze zvyku, už jsem samozřejmě skončil, ale nebylo těžké zajet do starých kolejí. Po drobném ranním nátlaku se vedení redakce rozhodlo vyplatit mi dvacet pět tisíc za tenhle první text a pak něco mezi dvanácti a patnácti tisíci za každý další podobný článek podle toho, jak senzační a exkluzivní bude. Na to jsem přistoupil a zahrnul do toho i tu televizní reportáž.

V neděli se v Malmö noviny těžko shání.

Jezdil jsem městem sem a tam a zjišťoval, že všechny obchody, kde se normálně dají koupit noviny, ma-

jí ještě zavřeno, až jsem dojel na hlavní nádraží. To je kompletně zrekonstruované. Většina vlaků teď stojí pod zemí a trafika Pressbyrån se nachází v prosklené hale.

Samozřejmě jsem si mohl noviny přečíst na internetu, ale jsem staromódní, a že se něco doopravdy stalo, uvěřím, až když si to čtu v novinách, které držím v rukou.

Moje zpráva obsadila titulní strany. To už se dlouho nestalo.

Čtyři stránky novin zabíral můj text a trochu rozmazané fotky a na dalších dvou stranách byl popsán život a kariéra Tommyho Sandella.

O mrtvé ženě tam toho moc nebylo, což samozřejmě souviselo s tím, že nikdo nevěděl, co byla zač ani co tam dělala.

Noční vrátný jménem Marko Vidić uvedl, že Tommy Sandell dorazil spolu s velkou společností, která se usadila v hotelové hale a objednala si pivo a víno. V hotelu není klasický bar, takže měl spoustu práce s otvíráním zamčených skříněk, kde se alkohol uchovával, a nemohl tak sledovat, kdo přesně společnost opustil a kdo doprovodil Sandella nahoru do pokoje.

„Mohlo jich být tak deset dvanáct," řekl. „Nevím, kdy Sandell odešel. Když potřebuju na záchod nebo musím skočit do kanceláře, může kdokoli použít výtah nebo jít po schodech, aniž bych si toho všiml."

Ano, přesně to jsem několikrát udělal i já.

Vidić ani neviděl nikoho z hotelu odcházet.

Přečetl jsem si noviny na lavičce na nádraží. Pak jsem se vrátil do hotelu a první, koho jsem v hale uviděl, byl Štěně. Ve skutečnosti se jmenoval Tim Jansson a byl to jeden z těch nových novinářů, které zbožňovali šéfredaktoři po celém světě, protože jejich cílem nebylo vyprávět příběhy ani hledat něco nového, důležitého a napínavého, o čem by mohli psát, ale prostě získat ke svým krátkým výplodům na webu co nejvíc kliknutí.

Většina toho, co napsal, byly lži.

Snažil jsem se na to poukazovat už dávno předtím, než jsem skončil. Mohl si toho všimnout každý, ale buď to bylo celému vedení jedno, nebo taky trávili všechen čas počítáním kliknutí a nestíhali nic jiného.

Říkalo se mu „Štěně“, protože byl tak mladý. Vypadal na dvanáct a poskakoval a ňafal jako štěně. Napsali mi zprávu, že sem dorazí. Psalo se tam: „Je to skvělý případ, musíme tam poslat elitního vojáka.“

Štěně měl světlé džíny spadlé do půli zadku a tak krátké a těsné triko, že mu z něj lezlo břicho. Hlavu měl oholenou a na nose obrovské brýle s modrými skly.

„Haf,“ řekl jsem, když jsem ho míjel.

Dělal jsem to vždycky a on nikdy nechápal proč.

„Tohle bude sólokapr,“ řekl.

To byly všechny jeho články.

„Mám schůzku s vrchním vyšetřovatelem a ten mi popíše celý případ,“ pokračoval. „Možná to udělal ten, co po Malmö střílí lidi.“

Neměl jsem to srdce mu říct, že vyšetřování tohoto případu vede žena, takže ten, kdo se s ním má sejít a „popíše mu celý případ“, určitě není vrchní vyšetřovatel. Jestli Štěně chtěl znát celý případ, mohl si přečíst dnešní noviny, ale tohle bylo pro mladé novináře typické, oni noviny nečetli. A pokud noviny nečteme my, jak můžeme chtít po lidech, aby za ně platili?

Já jsem měl domluvenou schůzku s Kristerem Jonsonem, organizátorem turné Tommyho Sandella.

Uběhly už skoro dva dny, ale když jsme se sešli před hospodou Bull’s Eye, které se většinou říká jen Býk, měl na sobě přesně totéž jako v ten páteční večer, když jsem ho sledoval, jak se snaží dostat Tommyho Sandella z Bastarda.

Lámal jsem si hlavu, jestli si barví vlasy, že je má tak černé. To by byl zvláštní projev marnivosti, protože ji-

nak se o svůj vzhled vůbec nestaral. Když jsem přišel k Býkovi, Krister už seděl na zahrádce s pivem a cigaretou.

„Nepůjdeme dovnitř?“ zeptal jsem se. „Je docela zima. V Malmö je vždycky tak sychravo.“

„Jen co dokouřím,“ odpověděl.

Co jsem ho znal, pohyboval se na okraji švédského hudebního života. V sedmdesátých letech hrál napřed na basu v hippie kapele z Göteborgu a pak v jedné hardrockové kapele, tam právě přišel k účesu Roda Stewarta. V osmdesátých letech hrál blues s někým z Norrlandu, zapomněl jsem, jak se jmenovali, ale v současnosti byl známý hlavně jako organizátor turné.

Toho odpoledne jsme dovnitř nakonec vůbec nešli. Zatímco jsme se bavili, vykouřil skoro celou krabičku červených princek, kterou si asi koupil někde v zahraničí, protože se na ní psalo „Smoking kills“, a vypil čtyři piva. Taky se u nás zastavil fotograf z jedněch novin a vyfotil si nás.

„Jak tě napadlo dělat turné Sandellovi?“ zeptal jsem se. „Vždyť na něj nikdo není zvědavý.“

„Je. Překvapivě hodně lidí,“ odpověděl. „Hlavně na venkově. Tam nejsou tak náročný. Když někdo přijede, tak lidi přijdou a je jim jedno, že už má nejlepší léta dávno za sebou. To je netrápí. A když jsi byl někdy v televizi, klidně tam naplníš hospodu. A Tommy v televizi byl, i když nikdy neudělal žádný pořádný hit, abych tak řek.“

„Ale ty přece víš stejně jako já, že je nespolehlivý.“

„No jo, za pokus to stojí. Nesmí se to přehnat s alkoholem, dvě vychlazený piva dopoledne, když vyrážíme, dvě k obědu a tři čtyři před koncertem.“

„Co se stalo v pátek?“ zeptal jsem se, a abych se zahřál, vyhrnul jsem si límec a strčil ruce do kapes.

Zalitoval jsem, že nemám čepici, nebo aspoň účes Roda Stewarta, jako měl Jonson.

„Přehnal to. Ožral se. No jo. Potkal jsi ho přece v hospodě u hotelu, to už to táhl celý den. Škoda, na tomhle turné hrál zatím v samých dírách, abych tak řek, takže KB v Malmö by bylo konečně něco pořádnýho."

Od dohořívajícího špačku si zapálil další cigáro, odhrnul si vlasy – měl je neuvěřitelně husté na to, že mu táhlo na padesát, pokud to teda opravdu byly jeho vlasy – a řekl: „A navíc za to bylo dost peněz."

„Kolik jste dostali?"

„Máme nízký rozpočet. Jinde jsme dostávali deset až patnáct, v Malmö by to bylo pětatřicet. Nevím, jak to dopadne, teď samozřejmě nechtějí zaplatit nic, abych tak řek."

„A co z toho máš ty?"

„Patnáct procent. Tak akorát. Máme málo výdajů. Na basu hraju já, na bicí Kostka. Tommy bydlí v hotelech, nebo vlastně spíš v motelech, to jen v Malmö chtěl něco lepšího. No jo. Měl jsem pár slevových kupónů, a když jsem to zarezervoval přes internet a zaplatil s předstihem, nevyšlo to tak draho."

„A co ty a Kostka?"

„Co jako?"

„Kde jste bydleli vy?"

„V autě. Tak to dělám už fakt hodně let. Kostka to s bicími umí a nikdy nebyl zvyklý na přehnaný luxus na turné, takže jemu to takhle vyhovuje, abych tak řek. Já si za hraní nic navíc neberu, Kostka dostává o litr víc. No jo."

Kostka se ve skutečnosti jmenoval Roger Blomgren a hrával v několika bluesových a rockabilly kapelách. Kostka se mu říká, protože je malý a zavalitý, takže se zdá, že na šířku měří stejně jako na výšku.

„A kde je Kostka teď?"

„Nevím. Policie už nás nepotřebuje, takže asi pojedeme domů do Hagforsu a on pak vlakem do Stockholmu. Tak to děláme vždycky, abych tak řek."

„Co se přihodilo v pátek? Viděl jsi tu holku, co měl Sandell v posteli?"

„Neviděl. Dotáhl jsem ho na koncert, ale pak jsem pochopil, že v tomhle stavu nemůže hrát. Ztratil harmoniku, kytaru držel obráceně a pořád do sebe lil víno."

„Tak kde k té holce přišel?"

„Netuším. Jen si skočím pro pivo, pak budeme pokračovat."

„Ne, já tě zvu."

Bylo krásné ocitnout se vevnitř, i když to bylo jen na tu chvilku, než barman natočil další pivo.

Krister Jonson si zapálil další cigaretu, třikrát si mocně lokl a pak zase spustil.

„Ty přece Tommyho znáš. No jo. Víš, jak pořád žvaní o dámách, ‚krásných dámách'," řekl Krister Jonson a napodobil přitom Sandellovo pitvoření.

„Zabírají na to."

„Třeba ta tvoje kráska v pátek. Pořád mlel o tom, že je pro tebe moc hezká a že by si to s ní měl rozdat radši on."

„Hm," zabručel jsem a dostal špatnou náladu z toho, že Ulrika Palmgrenová evidentně uvízla v paměti Kristeru Jonsonovi i policistům.

„Ale chceš slyšet pravdu?" řekl a jeho otázka nevyžadovala odpověď. Byl rozhodnutý to říct, ať už chci, nebo ne.

„Všechno jsou to kecy."

„Kecy?"

„Kecy."

„Jak to?"

„S tím je konec, na týhle frontě už dobojoval. No jo."

„Dobojoval?"

„Nepostaví se mu, abych tak řek," odpověděl Krister Jonson.

„Ne?"

„A to mě na něm asi nejvíc vytáčí. Pořádal jsem… jo, pořádal jsem koncerty a dělal křoví trestancům, zlodějům, teploušům, feťákům, huličům a pedofilům, abych tak řek, ale ještě nikdy takovýmu náfukovi, jako je Tommy Sandell. Kostka a já oddřeme všechno, nakládáme a vykládáme a on si tam dřepí v šatně, třímá flašku vína a dvě tři ‚krásné dámy' a plácá o blues, poezii, lásce a o jejich krásných ručkách, a jestli prý by je mohl malovat nahé, když mají tak pěkná těla. A ony se na to chytí, jdou s ním, svlíknou se a on pak předstírá, že je maluje, když ještě může."

„Nechceš něco k jídlu?" zeptal jsem se. „Dělají tady fantastické steaky s cibulovou omáčkou, jestli si dobře vzpomínám."

„Ne, to je v pohodě, pivo je syté a je zdravé. No jo."

Zahleděl se do sytého a zdravého piva a řekl: „A já jim vůbec nerozumím."

„Komu?"

„Ženskejm. Buchtám. Normálně chodí na koncerty samý vykopávky, obzvlášť když jedu s kapelou, co hraje šedesátky. No jo. Je v ní vždycky jeden původní člen, co hraje na basu, a pak nějaká pakáž, kterou sebral na pracáku v Manchesteru. Na lidi na venkově to stejně zabírá, ale chodí tam báby, co si připadaj mladý a oblíkaj se stejně jako kdysi. A vypadaj příšerně, fakt se v tu chvíli stydíš za celý lidstvo. Ale na Sandella, na toho přijdou vždycky mladý kočky, abych tak řek."

Hodil do sebe zbytek piva.

„Ale jemu se nepostaví. Snažil jsem se mu pomoct…"

„Ty ses mu ho snažil postavit?"

„Postavit?"

„No, aby mu stál?"

„Koupil jsem mu přes internet modrý pilulky, on internet nedává. K doktorovi se bojí, aby neutrpěla jeho pověst. Ale jemu nepomůže ani Viagra, protože když na to dojde, je tak na sračky, že prášky nezabíraj. Ale ty buchty stejně stojej u pódia a pak přijdou do šatny, to fakt nepobírám."

„Abych tak řek," řekl jsem.

„Co?"

„Ale nic."

„No jo."

„Takže v pátek jsi ho neviděl s touhle holkou ani s žádnou jinou?" zeptal jsem se.

„Ale jo, v hospodě s ním přece nějaká byla, ale opila se a asi jela domů. Zdála se mi dost pod parou, Sandell přitahuje i alkoholičky. Neznám ji, nikdy jsem ji neviděl. A před koncertem jsem se soustředil hlavně na majitele klubu, byl dost zpruzený, abych tak řek. Někdo objednal Tommymu taxi a dost lidí s ním pak jelo do hotelu, ale nevím, kdo tam byl. Vyložili jsme s Kostkou věci a pak jsme jeli do přístavu a šli spát. No jo. Tam vždycky nechávám auto."

„To musí být příjemné."

„Jo, v těchhle starých mikrobusech od Mercedesu jdou dobře sklopit sedačky," odpověděl Krister Jonson, jako vždy neschopný odhalit a pochopit ironii.

„Ale jedním jsem si jistý. Ať už s ní v posteli dělal cokoli, určitě s ní nespal."

„Byla úplně oblečená," dodal jsem.

„Aha, tak to se ji ani nesnažil malovat, protože v tom případě by byla nahá," řekl Krister Jonson.

„Možná je to druhý Bill Wyman."

„Ze Stounů?"

„Vždycky se říkalo, že Bill Wyman spal tak s deseti tisíci ženami, ale Keith Richards v memoárech napsal, že Wyman zval holky do hotelu jen na čaj. A pak si jejich jména napsal do deníku."

„Cože?“

„O celebritách přece koluje spousta drbů, stejně tak o basketbalistech, třeba o Magiku Johnsonovi a Wiltu Chamberlainovi. Říká se, že Chamberlain drží neoficiální rekord, ale nevím, jak to opravdu je.“

„No jo, to já taky ne,“ přikývl zamyšleně.

„Dáš si ještě pivo?“ zeptal jsem se.

„Ne, budu řídit a mám před sebou dlouhou cestu, abych tak řek,“ prohlásil a vstal.

„Zavoláme si,“ řekl jsem.

„Jasně.“

Krister Jonson si zapálil další cigaretu a vyrazil směrem k pěší zóně, pak zahnul doprava a zamířil k autu. Já jsem šel do Býka a objednal si steak s cibulovou omáčkou a pivo.

Od mého mládí se tady toho moc nezměnilo, snad jen to, že všichni zestárli.

KAPITOLA 6

Malmö
Listopad

Vzbudilo mě zvonění telefonu. Teda zvonění, znělo to spíš jako klakson starého auta. To je jeden z divů moderní techniky, člověk si může jako zvonění nastavit štěkání psa, klakson starého auta, zvuk herního automatu nebo prdění.

U Býka jsem vypil víc než to jedno pivo, a když jsem se natahoval pro zvonící mobil, měl jsem v hlavě střep a v puse odpornou chuť. Číslo jsem neznal.

„Co je to kurva za debila, ten Tim Jansson?" zařval hlas na druhé straně, když jsem se pokoušel zaskřehotat: „Haló?" Pochopil jsem, že hlas patří inspektorce kriminální policie Evě Månssonové.

„On… já…"

„Ten kretén napsal do novin spoustu sraček."

„Nečetl jsem…"

„Tvrdí, že mluvil s vrchním vyšetřovatelem, ale se mnou teda sakra nemluvil. Co to tady do prdele vyblil? To si jako vymyslel? Na tom jeho článku není ani trochu pravdy," dodala a už to znělo trochu klidněji.

„Já za něj nejsem odpovědný…"

„Ne, ale na někoho jsem zařvat musela, a jeho číslo nemám. Můžete mu to přetlumočit a pořádně na něj zaštěkat."

„To je legrační, že jste řekla ‚zaštěkat'."

„Cože?"

„Říká se mu Štěně."

„To je fakt super."

„Štěkat. Štěně. Chápete," řekl jsem.

Víc jsme si toho neřekli. Eva Månssonová hovor ukončila a já ležel dál v posteli a snažil se spočítat, kolik jsem toho večer vypil. Moc to nešlo.

Vždycky jsem měl rád hotely a jejich personál a den poté, co jsem objevil mrtvolu v posteli Tommyho Sandella, jsem dostal nabídku přestěhovat se do pokoje velkého jako celý byt v samostatné části hotelu. Už jsem bydlel v pokojích menších, než byla tady šatna. Z okna jsem si mohl prohlížet malmöské střechy, ale nebylo na nich nic zajímavého. Kdo by pozoroval střechy, navíc ty v Malmö.

Eva Månssonová zavolala dost brzo, takže jsem ještě stihl vyrazit ven a koupit si včerejší večerníky, než jsem se odebral na snídani. Byla dost zima a foukalo, ale svítilo slunce a obloha byla na tohle roční období neobvykle modrá.

Štěně už seděl u stolu a já si demonstrativně sedl k jinému, ale ani to mu nezabránilo zamávat novinami a zaňafat přes celou jídelnu: „Koukej, noviny jsou moje!“

„A jediné slovo v nich není pravda,“ odpověděl jsem.

„Jak to sakra myslíš?“

„Jen žertuju, Štěně.“

Zatvářil se uraženě a znova se pustil do čtení svého článku.

Zdálo se, že už si ho přečetl několikrát.

To není nic divného, dělají to všichni novináři. Nebo skoro všichni. Někteří neumějí psát, takže asi ani číst.

A co může člověk chtít od štěněte?

Četl jsem si noviny dříve zvané International Herald Tribune, které se přejmenovaly na International New York Times, a Štěně se zatím odplížil se staženým ocasem.

V tu chvíli jsem to ještě nevěděl, ale elitní voják byl právě z případu odvolán.

O baseball jsem se nikdy moc nezajímal, ale tušil jsem, že vypadám zajímavě, když si čtu baseballové výsledky. Ale když Štěně zmizel a už nebylo na koho dělat dojem, pustil jsem se do komiksu Calvin a Hobbes.

Jakmile se mi podařilo vpravit do sebe dost šálků kávy, šel jsem nahoru do pokoje, sepsal rozhovor s Kristerem Jonsonem a poslal ho do redakce. Usoudil jsem, že jestli to bude takhle pokračovat, vydělám si víc peněz, než když jsem v novinách pracoval, snad bych mohl i doopravdy zbohatnout.

Eva Månssonová se ani slovem nezmínila o tom, co jsem napsal. Předpokládal jsem, že k mému článku nemá žádné námitky, takže jsem jí zcela nezaujatě zavolal a zeptal se, jestli ji můžu pozvat na oběd.

„Máte rád Japonsko?" zeptala se.

„Jak se to vezme. Trochu z ruky, spousta lidí, složitý jazyk."

„Nemyslím tu zem."

„Aha, jídlo?"

„Ano, jídlo."

„V tom případě ano, Japonsko mám rád."

„Koi. Je to na náměstí, kousek od vašeho hotelu. V půl druhé?"

„V půl druhé," potvrdil jsem.

Chtěl jsem si jít ještě na pár hodin lehnout, než vyrazím na oběd s Evou Månssonovou, a právě jsem se chystal zavřít počítač, když jsem si všiml, že mi přišel mail.

Byl z adresy na Hotmailu a jméno odesílatele obsahovalo jen nějakou kombinaci písmen, asi nahodile napsaných, pokud teda „zvxfr" neznamená ve virtuálním světě něco důležitého.

Otevřel jsem ho.

Byl krátký a stručný, obsahoval jen jednu otázku:

Proč nepíšeš o tom výprasku?

Co já vím.

Nestává se mi často, že mě zachvátí panika. Ta rozhodně nepatří k mým oblíbeným rozpoložením, ale je to s ní stejně jako se zimou, když si jí člověk nevšímá, tak vlastně není. Ale tahle na pohled jednoduchá otázka stačila, aby mi vyletěl tlak a začalo dunět v kocovinou postižené hlavě.

Proč nepíšeš o tom výprasku?

Říká se, že když člověk stojí tváří v tvář smrti, proběhne mu před očima celý život, ale jednou jsem dostal smyk a naboural do sloupu a celý život mi před očima rozhodně neproběhl, dostal jsem se sotva do dospělosti a pak už se ozvala rána. A když mi teď před očima vyvstávaly obrázky, vzpomínky a zážitky jako při zrychleném přehrávání, ukazovaly se v nich jen části mého života, ty části, které jsem se vždy snažil za každou cenu utajit.

O čem bych měl psát? A proč? Kdo chtěl, abych to udělal?

Ulrika Palmgrenová? Ta by přece nemusela posílat mail, bydlela kousek odsud, mohla sem klidně přijít a dát mi pěstí ještě jednou. A opravdu by chtěla, abych popsal náš neohrabaný, nezdařený pokus o sado-maso scénku, nebo snad sex? To jsem si nemyslel. A kam bych o tom asi tak měl napsat?

Většina této části mého života se odehrála v zahraničí, a když už jsem to dělal ve Švédsku, byl jsem si skoro stoprocentně jistý, že se to nemůže obrátit proti mně ani proti mé partnerce.

Neměl jsem nic proti tomu mluvit o soukromých a zakázaných věcech, ale pouze ve společnosti člověka nebo lidí, které jsem dobře znal. Teď bylo čím dál modernější vystavovat své tělo a pocity na odiv veřejně, ale

já jsem rozhodně neměl potřebu něco takového dělat ani teď, ani nikdy dřív.

Tak o čem bych měl psát? Proč? Kdo se mě ptá?

Proč nepíšeš o tom výprasku?

Zkoumal jsem tu větu.

Ale nebylo toho na ní moc k rozebírání.

Pět slov a otazník.

Všechna slova byla správně napsaná.

Na začátku věty velké písmeno, na konci otazník.

Tuhle větu nenapsal žádný lajdák.

Ale proč mi to napsal zrovna teď?

Souvisí ta otázka nějak s Tommym Sandellem a zavražděnou ženou? Jak? Proč?

Mail přišel třiadvacet minut předtím, než jsem ho objevil, a nepochyboval jsem, že ten, kdo ho poslal, už se odhlásil. Napsal nebo napsala tu jednoduchou větu z internetové kavárny a snažit se navázat kontakt nemělo smysl. To se mi mohlo podařit jen tehdy, pokud bych odpověděl, hned jak mail přišel.

Možná bych měl udělat to, co doporučují všichni ajťáci na světě, když má někdo problém s počítačem: Vypnout a zapnout.

Občas to funguje a občas jsem i já pověrčivý.

Vypnul jsem počítač.

Počkal jsem minutu (to sice nikdo nedoporučuje, ale zdá se mi, že si počítač během té minuty trochu víc odpočine).

Znovu jsem ho zapnul.

Podíval se do přijaté pošty.

Mail od „zvxfr“ tam pořád byl.

Ta otázka mě štvala čím dál víc.

Proč nepíšeš o tom výprasku?

Zdřímnout už jsem si nešel.

Nějakou chvíli jsem pozoroval ty blbé střechy a pak vyrazil do Koi na oběd s inspektorkou Evou Månssonovou.

Nepřichystal jsem si na tu schůzku žádný plán, ale ve svém povolání jsem se naučil, že by se člověk měl bavit s co nejvíce lidmi. Někdy to bylo užitečné v tu chvíli, někdy o pár let později a někdy to bylo k ničemu. Ale nikdy mě z toho neubylo.

Eva Månssonová měla stejný šedý kabát jako posledně, ale místo džín měla sukni po kolena s lampasy, jaké míval na kalhotách Keith Richards v sedmdesátých letech, a ne tenisky, ale parádní kovbojské boty.

„Z Texasu?" zeptal jsem se a ukázal na boty.

„Z internetu," řekla a já pochopil, že tam se asi dá sehnat všechno.

Objednala si velkou porci suši a jedla hůlkami i rukama. Udělalo mi to radost. Kdysi jsem pozval na suši jednu ženu, protože se mi zdálo, že má jiskru v oku, ale ona si nechala přinést příbor, jedla suši vidličkou a nožem a tím tu jiskru hned uhasila.

„Takže tomuhle se říká ‚mimo záznam'?" zeptala se Eva Månssonová.

„Nevím, uvidíme. Neslibuju, že budu mlčet, ale můžu slíbit, že nenapíšu nic, o čem nevíte."

„S tím se dokážu smířit," odpověděla.

„Ale to platí i pro vás."

„To je jasné."

„Nemyslím si, že to udělal," řekl jsem.

„Sandell?"

„Zaprvé mi to na něj nesedí a zadruhé byl tak opilý a zfetovaný, že nevěděl o světě. Byl v podstatě v bezvědomí a byl by zázrak, kdyby dokázal tu ženu dostat do pokoje, zabít ji a položit do postele."

„A co se teda stalo?"

„Nevím. Ale mluvil jsem s Kristerem Jonsonem…“

„Tím, co organizoval turné?“

„Přesně s tím, a říkal, že Sandell už dneska nemůže mít sex, nebo abych ho citoval: ‚Nepostaví se mu.‘“

„My jsme s Jonsonem taky mluvili, ale tohle nám neřekl.“

„Tak vám to říkám já. Vidíte, můžu vám být užitečný.“

„Líbí se vám Sandellova hudba?“

„Ne, ale neříkejte mu to.“

„A té, co jste se s ní v pátek sešel, se líbí?“

Eva Månssonová dokázala mluvit o čemkoli, jen aby pak udeřila jinou otázkou, když to člověk nejmíň čekal. Nikdy jsem se před ní nezmínil, že osoba, se kterou jsem se sešel, byla žena.

„Proto jste se sešli? Chtěli jste zajít na Sandellův koncert do KB?“

„Ne, to rozhodně ne.“

„Slyšela jsem, že vypadá dobře,“ pokračovala Eva Månssonová.

Jednu věc na detektivkách nesnáším, a to když si najednou nějaká postava dodá odvahy a důstojně a rozzlobeně řekne: „Co to má znamenat? Jsem snad podezřelý?“

Já jsem si sice odvahy nedodal, ale stejně jsem se nenáviděl, když jsem pronesl: „Nechápu, proč vás to tak zajímá, jsem snad podezřelý? Myslíte si, že jsem to udělal?“

„Byl jste tam. V tom pokoji.“

„Ano, ale byl jsem taky v nemocnici, a tam přece… Už ani nevím, co říkám. Musím si hned najít alibi?“

„Možná, možná ne,“ usmála se a byla v tu chvíli okouzlující.

„Seznámili jsme se na jedné akci ve Stockholmu a domluvili jsme se, že se sejdeme v Malmö, až sem přijedu, a teď jsem přijel.“

„Takže jste sem přijel jen kvůli setkání s ní?“

„Ne, ale i proto. Jsem svobodný člověk, rád jezdím autem, jedu přes půl země, když se mi chce.“

„Jestli platíte oběd, tak vás zvu na kávu, kousek odsud v ulici Engelbrektsgatan je dobrá kavárna,“ řekla Eva Månssonová.

Jmenovala se Noir a sedli jsme si na vysoké židle k oknu. Zeptal jsem se: „Jak to vypadá se Sandellem?“

„Jestli se dá nějak měřit kocovina, tak myslím, že prolomil Richterovu škálu. První noc jsme ho nechali v nemocnici, ale tam už nemohl zůstat, i když vypadal, jako by lízal chcanky z kopřiv.“

„Kde je teď?“

„Vlastně by měl být ve vazbě tady ve městě, ale v Malmö je tak plno, že jsme ho jako spoustu dalších museli poslat jinam.“

„Kam?“

„Do Ystadu.“

Když jsme se rozloučili, popošla ke dveřím a pak se otočila a zeptala: „Mimochodem, hrajete na kytaru?“

„Ne, proč?“

„Myslela jsem, že proto se třeba znáte s Tommym Sandellem.“

„Ale my se neznáme.“

„Jen mě v poznámkách z pátečních výslechů zaujalo, že se někdo zmínil, že jste s sebou měl pouzdro na kytaru.“

„Lidi toho namluví.“

„To jo. Takže to není pravda?“

„Cože?“ zeptal jsem se, jen abych získal čas. O co jí jde?

„Že jste ho měl.“

„Pouzdro na kytaru?“

„Ano.“

„Ale jo, je to pravda.“

„Přitom na ni nehrajete?“

„Přece můžu mít kytaru, aniž bych na ni hrál, ne? Mám kytary rád. Nebo… co ode mě chcete slyšet?“

„Pravdu, chci sakra celou pravdu, jak se říká u soudu v Americe, nebo aspoň v televizi.“

Jako vždycky jsem se pokoušel namluvit si, že panika neexistuje, když si ji člověk nepřipouští.

Začal jsem o tom pochybovat.

Když jsem se vrátil do pokoje, měl jsem zlost. Zapnul jsem počítač, otevřel poštu a – nic mi nepřišlo. Ale to, co mě štvalo a mátlo, tam bylo pořád:

Proč nepíšeš o tom výprasku?

Neměl jsem tušení.

KAPITOLA 7

Kodaň
Prosinec

Během týdnů po vraždě jsem několikrát jel ze Stockholmu do Malmö a zase zpátky. Vyšetřování moc nepokročilo, ale ukázalo se, že mrtvá je jakási Justyna Kasprzyková z Polska. Zajímalo mě, jestli se Polákům taky tak těžko pamatuje a vyslovuje jméno Harry Svensson, jako já si nedokázal zapamatovat a vyslovit jméno Justyna Kasprzyková.

Trvalo neuvěřitelně dlouho, než se přišlo na to, kdo ta žena je.

Nikdo ji nepostrádal.

Nikdo nenahlásil její zmizení.

Neměla u sebe žádné doklady, žádnou kabelku s řidičákem nebo občankou, žádné šperky ani mobil. Vražda se probírala ve všech možných médiích, ale nikdo se neozval s tím, že by věděl, kdo je a odkud pochází, dokonce ani Tommy Sandell neměl tušení, kdo to je a jak se dostala do jeho postele. On sám dál seděl v base v podezření, že ji uškrtil. Pravděpodobně měl být zanedlouho propuštěn, protože důkazy nebyly dostatečné, nebo vlastně spíš nebyly žádné.

Kriminální technici tvrdili, že žena s velkou pravděpodobností pochází z východní Evropy, což se dalo vyčíst z toho, jak měla spravované zuby.

Ale otisky jejích prstů dlouho nic neodhalily, až po pěti týdnech dostala policie v Malmö zprávu od policie z Bydhoště v Polsku, že otisky patří Justyně Kasprzykové, stíhané pro mravnostní delikt v jednom hotelu. Tehdy jí bylo devatenáct.

O tom městě jsem věděl jen to, že se v něm narodil plochodrážník Tomasz Gollob.

Justyně bylo dvacet šest, když zemřela v cizí posteli, s cizím mužem, v cizím městě, v cizí zemi. A nikomu nechyběla.

Po úmorném hledání na internetu jsem narazil na člověka, který do telefonu neochotně přiznal, že je její bratr, ale odmítal se se mnou sejít, nebo aspoň mluvit. Rodiče nemluvili anglicky a on řekl: „Jsme počestná rodina. Jméno, které jste vyslovil, jsme dávno zapomněli."

Justyna pobývala v Kodani a na svých stránkách se označovala za *escort girl*.

Mám rád přístavy, trochu se jich bojím a zároveň mě přitahují. Kodaň už sice není moc přístav, ale kvůli té mrtvé ženě jsem tam během krátké doby zajel několikrát.

Když jsem byl ještě hodně malý, býval přístav v Kodani veliký a rušný. Voněl kořením, kávou a neznámým jídlem, žil vlastním životem poznamenaným vzdálenými zeměmi a patřilo k němu i případné nebezpečí, které si člověk dokázal snadno představit.

Dnes jsou ze skladů vonících po jídle a koření obytné domy, galerie a koncertní domy a samotný přístav Nyhavn se stal lákadlem pro turisty. Dřív býval Nyhavn fascinující místo plné zlodějíčků, námořníků, tatérů, bordelů, barů a žen, které se vystavovaly v oknech a mezi dveřmi a prodávaly něco, co jsem tehdy ještě nedokázal pochopit.

Kodaň už není, co bývala.

Dřív to bylo město hipíků a amerických jazzmanů. Neměli na to, aby hráli v USA, ale v Dánsku našli svobodné město, kde bylo snadné sehnat hulení, publikum a ženy, které obdivovaly, toužily a dávaly.

Není snadné zvyknout si na to, že dřív tak svobodná Kodaň se stala útočištěm toho, co můžete potkat ve

všech velkých městech: Gap, 7-Eleven, Gucci, Tommy Hilfiger, Ralph Lauren a další mezinárodní blbosti za vyděračské ceny. Jestli se Dánové dřív vysmívali Stockholmu pro jeho ambice stát se něčím větším a lepším, třeba i mezinárodním centrem, tak přesně tím je teď Kodaň s těmi zrenovovanými jatkami ve stylu Meatpacking District v New Yorku a všemi michelinskými hvězdičkami, kterých je víc než jointů v Christianii. Člověk navíc nemůže uvěřit, že se tahle svobodomyslná země a svérázné město staly tak rasistickými a nepřátelskými k cizincům.

Teď už jsem byl dospělý a myslel si, že vím, co ženy v Kodani prodávají, ale ony už nestály ve dveřích a nemávaly z oken. Většina jejich obchodů se teď odehrávala na internetu.

Stejně jsem neměl moc co dělat, a protože se nezdálo, že by to někomu vadilo, poflakoval jsem se na vlastní odpovědnost po barech luxusních hotelů a mezi feťáky a prostitutkami na nechvalně známé ulici Istedgade. Nikdo šestadvacetiletou Polku nabízející eskortní služby neznal.

Ani tam nebylo tolik prostitutek z Polska jako dřív. Už dávno je nahradily holky z Litvy, Ruska a Moldávie a teď se obchodníci s bílým masem začali zaměřovat na ještě levnější pracovní sílu z Afriky.

Jednou večer mě při ústí ulice Istedgade zastavil dvoumetrový černoch s širokými rameny a pěstmi jako bowlingové koule. Přitlačil mě ke zdi počmárané graffiti a zmáčkl mi hrdlo.

„Jestli nekupuješ, tak vypadni. A přestaň sledovat moje holky."

Byl o hlavu vyšší než já, i když já mám skoro metr devadesát, a když mě pustil, souhlasil, že se podívá na Justyninu fotku. Zatímco mu to v obrovské hlavě šrotovalo, přemýšlel jsem, jak se všechny ty DVD a vi-

deoprodejny na Istedgade vůbec můžou uživit. Kdo si dneska kupuje video nebo DVD? Všechno je na internetu. Všichni stahují. A to hlavně porno. Já byl v takovém obchodě naposledy před deseti lety, ale některé stránky jsem kontroloval aspoň jednou týdně, jen aby mi něco neuniklo.

„Dělá speciální věci," řekl mi obr. „Já jsem s ní nikdy nepracoval, s běloškama jsou akorát problémy, dělají si, co chtějí. Ale vím, kdo to je."

„Už není. Zemřela."

Pokrčil rameny. „To se může stát každému, tobě i mně. Znám jednu, co s ní dělala. Jmenuje se Lone a chodí na oběd do kavárny Dan Turèll."

Když odcházel, vypadal jako pochodující vrata od stodoly. Kdyby chtěl, mohl mě uškrtit.

Kavárna Dan Turèll se jmenovala po jednom dánském spisovateli a nacházela se v ulici Store Regnegade v oblíbené čtvrti, kde reklamní agentury skoupily staré domy a v obchodech se začalo prodávat designové oblečení, které uchvátilo svět.

Otevřený světlý prostor kavárny připomíná francouzské bistro. Po třech dnech a třech obědech mi vytáhlý, na ježka ostříhaný barman se světlým plnovousem ukázal ženu jménem Lone.

Měla velmi krátké blond vlasy a vůbec nevypadala jako prostitutka, ať už vypadají jakkoli. Na stole před ní ležel počítač a velký černý diář a v halence a vkusném tmavém kostýmu bych ji odhadl spíš na obchodnici. Snad jen ta sukně, až příliš odhalující stehna, mi na obchodnici neseděla. Ale záleží samozřejmě na tom, s čím člověk obchoduje.

Jedla salát s uzeným lososem, pila bílé víno a působila neochotně a nervózně. Nad fotkou Justyny pokrčila rameny, a až když jsem jí řekl, že zemřela, přiměl jsem ji k reakci.

„Jste polda?“ zeptala se. „Slídíte tady?“

„Ne, jsem jen někdo, kdo ji nikdy nepoznal. Mrzí mě, že se k ní nikdo nezná.“

„Pracovala sama,“ řekla Lone a rýpala se v salátu.

„Zemřela v Malmö. Nevíte, jestli tam někoho znala?“

„Ne, ale já se s ní nevídala. Věděla jsem jen, že má zvláštní zákazníky. A někdo mi říkal, že aspoň jednou měsíčně jezdí do Malmö. Měla tam zákazníka, co hodně dobře platil. Tvrdila, že díky němu zbohatne. Chtěla do Ameriky, do New Yorku, protože tam se dají vydělat pořádné peníze.“

Ale Justyna Kasprzyková nezbohatla.

Nikdy neodjela do Ameriky.

Zemřela v hotelu v Malmö a její popel brzo vysypou na rozptylovou loučku.

Ten večer foukal v Kodani ostrý vítr, a když jsem vystoupil na hlavním nádraží v Malmö, spustil se prudký, neúprosný déšť.

V Malmö jezdí vlak v podzemí. To by mě v dětství ani nenapadlo.

Nevím, co si o mně inspektorka Eva Månssonová myslela nebo proč byla ochotná se se mnou scházet, ale byla můj jediný zdroj, moje jediná pomoc z téhle šlamastyky a navíc se mi s ní dobře povídalo, ať už o hudbě, o filmech, nebo o seriálech. Řekla mi, že jí je třicet osm, a předpokládal jsem, že žije sama, ale o tom jsme se nebavili.

Jednou jsme se sešli v restauraci Kin-Long a Čch'en nám uvařil večeři z ryb, krevet a chobotnic. Čch'en byl hubený chlapík a nezdálo se, že by někdy mohl vypadat na víc než pětadvacet. Mluvil zábavnou skånštinou, jeho intonace ale měla z každého jazyka trochu. Byl to jeden z mála hospodských, kteří připravovali skutečné čínské jídlo, a ne ty Švédům přizpůsobené čtyři malé chody a smažený banán.

Zeptal jsem se: „I když teď děláte na něčem jiném, určitě pořád přemýšlíte, proč někdo – řekněme, že je to muž – položí mrtvou ženu do postele opilého a sjetého rádobyumělce."

„To ano."

„A?"

„Co si o tom myslíte vy?"

Kromě toho, že se uměla kdykoli vytasit s nečekanou a zarážející otázkou, měla Eva Månssonová taky schopnost vždycky odpovědět na otázku otázkou.

„Myslím, že ji ten muž zabil nešťastnou náhodou, nechtěl to udělat, ale něco se zvrtlo. Byla to prostitutka a třeba ji v rámci sexuálních hrátek škrtil a podělalo se to," řekl jsem.

„To se může stát snadno," odpověděla. „Nezemřel tak nějaký rocker?"

„Michael Hutchence z INXS, ale ten byl sám, ne? Škrtil se a přitom onanoval v hotelovém pokoji, jestli se nepletu. Ale řekl bych, že našemu pachateli šlo o Tommyho Sandella. Nebo… jak to říct, jako by chtěl něco zdůraznit, jako by ho chtěl podivným způsobem potrestat. Vlastně si myslím, že vraha muselo rozčílit, že jsem mrtvolu našel já, a ne Sandell. Chtěl, aby si Sandell prožil tu úzkost."

„Proč by ho chtěl trestat?"

Ještě jsem si tu myšlenku nestihl promyslet a překvapilo mě, že jsem ji vůbec vyslovil nahlas. Odpověděl jsem: „Protože tak strašně kazí blues. Možná tady máme co do činění s milovníkem blues a ti to nemají v hlavě v pořádku, jsou mnohem rigoróznější než normální náboženští fanatici, bin Ládin byl proti nim amatér."

Eva Månssonová se zasmála.

„Takže co teď bude se Sandellem? Můžu ho vidět?" zeptal jsem se.

„Ne, může k němu jen advokát. A nesmí číst noviny, pokud se v nich píše o tomhle případu. Čekáme na

něco, ale nevíme na co, nic nevíme a nic nenacházíme. Nebude sedět v base donekonečna, můžou ho kdykoli propustit. A proč si myslíte, že by ten člověk chtěl potrestat Sandella?“

„Nevím. Nepromyslel jsem to.“

„Sešel jste se s ní víckrát?“

„S kým?“

„S tou od Bastarda. Přijel jste sem přece kvůli ní, tak to přece všechno začalo. A teď jste tady každou chvíli, to se asi vídáte pořád.“

Do toho Evě Månssonové nic nebylo, ale nevěděl jsem, jak to říct, aby to neznělo podezřele. Ale vlastně bylo jedno, co řeknu, všechno znělo podezřele.

„Ne, nevídáme se. Proč vás tak zajímá?“

„Jen tak, hledám v tom smysl. Jel jste sakra šest set kilometrů, abyste se s ní sešel, a pak už jste se nikdy neviděli. To je trochu divné.“

„Možná už jsme si neměli co říct.“

„To asi ne, když jste strávil celý večer v nemocnici.“

„Vážně jste si to ověřovala?“

„Jsem fakt pečlivá a chci, aby každá blbost dávala smysl. Měl jste s sebou pouzdro na kytaru.“

Nechal jsem to podělané pouzdro bez komentáře a požádal o účet. Vyťukával jsem PIN a ona řekla: „U nás nikdy nedávají koláčky štěstí. V Americe je prý dostanete všude.“

„Prý? Copak jste tam nikdy nebyla?“

„Nějak mi to nevyšlo.“

„V New Yorku byl přece skoro každej Švéd.“

„Třeba se jen bojím zklamání.“

„Z čeho?“

„Nevím.“

„Koláčky štěstí jsou stejně výmysl, snad jim nevěříte? Je to jako číst horoskop.“

„Člověk nikdy neví.“

„Když jsem začínal s novinařinou, psal jsem horoskopy denně."

„Žertujete."

„A jak myslíte, že se to dělá? Vykouká se to dalekohledem?"

„Ne, ale… já sakra nevím… přece je na to potřeba nějaké vzdělání."

„Jednou volala nějaká ženská a stěžovala si, že na ni ten horoskop nesedí. A novinář, co psal hlavně o jazzu, jí řekl: ‚Podívala jste se na oblohu? Viděla jste ty mraky? Tak snad chápete, jak je těžké pozorovat hvězdy.' A ona mu to zbaštila. Ale na jejím pobouření nebylo nic divného, o ní jsem přece nepsal, mé horoskopy byly o mých kamarádech, rodičích, o dívce, do které jsem byl zrovna zamilovaný."

„Nic horšího jsem snad nikdy neslyšela," řekla Eva Månssonová.

„Děláte si srandu? Jste vyšetřovatelka, policistka, inspektorka, tak snad nevěříte blábolům, co si někdo jen tak vymýšlí."

„Člověk nikdy neví."

Vyšli jsme z Kin-Longu a mě napadlo, že vlastně nevím, kde bydlí. Chtěl jsem se zeptat, ale ona byla rychlejší.

„V nemocnici jste řekl, že jste měl ten večer někde hrát, ale že se to zrušilo."

„Nevzpomínám si, co jsem řekl."

„Sestřička to tvrdí."

„V tom případě jsem to asi řekl."

„Myslím, že nechápe, co se to děje."

„Kdo?"

„Sandell."

„Aha, no a?"

„Ale nic. Připadá mi to tak. Říká zvláštní věci."

„Jako co?"

„Zvláštní věci."

Naše schůzky byly někdy tak nepříjemně neúplné.

Ten večer bylo v Malmö chladno a typicky sychravo a svítil odporný bílý úplněk… a tomu já nedokážu uniknout… potřeboval jsem to.

Nebo ne.

Vedl jsem svůj obvyklý monolog o horoskopu a o tom, že hvězdy nemůžou ovlivňovat náš život, ale já sám jsem časem pochopil, že úplněk ovlivňuje mě i mé sklony.

Úplňku se bojím.

Bojím se výšek, úplňku a mužů, co nosí oblečení značky Dressman.

Můj neklid, obavy a potřeby – všechno to přijde dřív, než si vůbec uvědomím, že se to blíží. Nikdy tomu nerozumím a pak se podívám nahoru na tu zářící kouli, a když je zataženo, tak nic nezjistím, ale právě ten večer, kdy Eva Månssonová zahnula do ulice Södra Förstadsgatan, bylo jasno a měsíc svítil tak jasně, že se na zemi dělaly stíny.

Je to nepříjemné.

Jako by mě to přimáčklo k zemi, jako bych nemohl uniknout, jako bych nemohl utéct před tím, kdo jsem a na co myslím.

Hnusím se sám sobě.

Zřejmě mám dostatečné zábrany na to, abych nepřekročil hranici a nestal se zločincem, ale mé myšlenky jsou za úplňku tak intenzivní, až mě děsí.

Někdy se najde, nebo spíš dřív se našel, způsob, jak mé potřeby uspokojit, a sex nikdy nebyl tak silný a mocný jako právě tehdy. Přímo zvířecký. Jako bych se stal někým jiným, unikl do jiného světa, pak se probral a připadal si jako po narkóze, když jsem přitom byl v mnohem bdělejším a aktivnějším stavu než obvykle.

Ale v takový večer v Malmö a za úplňku se dá dělat jediné: pít.

Pil jsem u Býka, kde jsem byl nedávno s Kristerem Jonsonem, ale tentokrát jsem si sedl dovnitř.

Pil jsem v Café le fil du Rasoir, což je název restaurace v hotelu Savoy, a mám dojem, že jsem šel i do hotelového baru The Bishop's Arms a dal si tam pár piv a víc panáků calvadosu, než bylo zdrávo.

Při takových příležitostech toho moc nenamluvím, protože nevím, co by ze mě mohlo vypadnout, jen sedím dlouho sám v koutě nebo u baru a snažím se moc nepřemýšlet.

Podařilo se mi dostat se zpátky do hotelu Mäster Johan i do mého soukromého patra, aniž bych si to pamatoval. Vzbudilo mě psí štěkání a já zjistil, že neležím v posteli, ale na podlaze, a ten zatracený vlčák pořád vyváděl, copak se sakra smí mít v hotelu psa?

Štěkot vycházel z kapsy mého saka, můj telefon přece taky uměl štěkat, pokrok nezastavíš.

V telefonu se ozvala Eva Månssonová.

„Dnes ho pustí. A venku sněží. To si Sandell užije bílé Vánoce doma u mamky, jestli nějakou má."

Vyškrábal jsem se na nohy a zjistil, že na malmöské střechy padá sníh.

Na zemi se válel můj diář.

Nalistoval jsem datum, kdy jsem našel Sandella s Justynou Kasprzykovou v posteli.

Připsal jsem k němu „HA!", zakroužkoval ho a nakreslil šipku k obrázku úplňku.

KAPITOLA 8

Malmö
Prosinec

V Malmö nezůstal kámen na kameni.

Dřív jsem tu byl jako ryba ve vodě, ale teď je všechno vzhůru nohama.

A já měl navíc kocovinu jako prase a vzduchem létaly sněhové vločky veliké jako koláče.

Jeden z fotografů mě naštěstí svezl do Ystadu. Měl jsem v plánu potloukat se před policejní stanicí a naložit a odvézt Tommyho Sandella, než se vzpamatuje a hlavně než stihne dát rozhovor jiným novinám nebo televizím.

V centru Malmö se ještě jakžtakž zorientovat dokážu, ale nový dopravní systém s vnějším okruhem je až příliš matoucí. Vlastně už ani není tak nový, vybudovali ho určitě aspoň před deseti lety, možná i dřív. Ale Stefan Persson, mladík s neoholeným strništěm a kroužkem v pravém uchu, byl jako všichni fotografové: Výborně řídil a všude trefil. Jako by všichni fotografové od novin měli v hlavě GPS, jako by schopnost obsluhovat foťák s sebou nesla i schopnost skvěle řídit a všechno najít. Já jsem si GPS koupil před časem, ale zatím jsem se s ní pořádně nenaučil.

Vyjeli jsme z města přes náměstí Dalaplan a dostali se na silnici Ystadsvägen. Řekl bych, že ta ještě pořád vede do Ystadu.

Ale nevím, už vůbec nevypadá jako dřív. Možná jsou vzpomínky hezčí než skutečnost, ale cesta po Ystadsvägen je teď jako cesta přes bývalou NDR, snad ani slovo deprimující ji nevystihuje dostatečně: Staré cihlové do-

my časem zchátraly, stejně jako továrny a sklady, na které si nevzpomínám, i když tam musely být i dřív. Dřív musel člověk cestou do Ystadu projet spoustou vesnic, ale dnes už je vidí jen jako ospalé díry za protihlukovou stěnou, zatímco sám frčí po rychlostní silnici.

Docela dobře jsem si pospal a pak mě Stefan vzbudil před vazební věznicí v Ystadu a podal mi hrnek horké kávy. I tohle dokážou fotografové výborně, seženou kávu i tam, kde to člověk nečeká.

V Ystadu taky sněžilo. Ale na zemi sníh okamžitě roztával a měnil se v nepříjemnou břečku, která lidi tady v jižním Skåne ohrožuje neustále.

Jestli Tommyho Sandella překvapilo, že nás tam vidí, když asi za hodinu vyšel z vězení, nedal to na sobě znát.

Spíš mě zaskočilo, jak čile Sandell vypadá. Ty týdny ve vazbě mu evidentně prospěly, a to jak duševně, tak tělesně.

Nechal si narůst vousy, na hlavě měl kšiltovku s nápisem Yankees a na sobě ošoupané džíny, tenisky a šedivý kabát podobný tomu, co nosila Eva Månssonová. V černé igelitce si nesl své osobní věci. Vypadal sice trochu ošuntěle, ale pořád daleko líp, než když jsem ho viděl posledně, jak leží na nosítkách a mává mi.

A hlavně vypadal tisíckrát líp, než jak jsem se cítil já.

„Svenssone!“ zvolal a padl mi kolem krku. Pak zvrátil hlavu a řekl: „Aha, někdo si dneska nečistil zuby, co?“

„Ale jo, trochu.“

Stefan Persson vyfotil objetí a pak i Sandella, jak stojí na chodníku a vztahuje ruce k nebi. Právě tahle fotka zabrala další den v novinách celou dvoustranu s nadpisem: ŽIVOT PRÁVĚ ZAČÍNÁ.

Byla to dobrá fotka – kolem Tommyho poletoval sníh – a vystihovala, jak to viděl on: Dostal se do srabu,

„seděl v base“, ale vyhrabal se z toho a díky téhle zkušenosti se rozhodl začít nový život.

Už předtím jsem zavolal Kristeru Jonsonovi a požádal ho, aby přijel do Malmö a odvezl Sandella, že mu zaplatím cestu. Nechtěl jsem, aby se k Sandellovi dostal někdo jiný. Taky jsem už měl napsaný článek na web o tom, že byl Tommy Sandell propuštěn, a tudíž už není podezřelý z vraždy mladé Polky. Tušil jsem, že po jeho zveřejnění začnou po Sandellovi pátrat ostatní média, a usoudil jsem, že bude nejlepší ho schovat.

Zdálo se mi hloupé brát Sandella zase do Mästera Johana, a i když mě napřed napadlo, že ho ubytuju v Hiltonu na náměstí Triangeln, nechtěl jsem, aby byl v hotelu, kde by ho kdokoli mohl snadno najít.

Místo toho nás Stefan Persson odvezl do Kin-Longu, té čínské restaurace. Věděl jsem, že Čch'en chodívá do práce dost brzo ráno. Posadil nás do zadní místnosti, která teď fungovala jako bar, takže nás nikdo nerušil.

V autě jsem seděl vepředu, Tommy Sandell vzadu a nepřetržitě mluvil.

„Chápeš, co mi to může dát? Chápeš, co je to za inspiraci? Můžu malovat, můžu psát, můžu zpívat a hrát. Jsem volný.“

„Jasně, já vím, vyzvedl jsem tě,“ zabručel jsem.

Neposlouchal, jen dál mlel: „Všichni slavní bluesmani byli ve vězení, dokonce i Johnny Cash, a podívej, co mu to dalo.“

„Ten přece seděl jen pár hodin,“ mumlal jsem si pro sebe.

„Robert Johnson neseděl,“ pokračoval.

„Ne, ale prodal svou duši ďáblu,“ zabrblal jsem.

Tommy Sandell byl spasen.

Ve vazbě nesměl číst noviny, takže pravděpodobně neznal ani můj první článek a fotky, na kterých byl on, zdemolovaný pokoj a mrtvá žena. Nepřipadalo mi, že

by tak ochotně souhlasil s rozhovorem, kdyby ty fotky viděl.

V Kin-Longu vypil Tommy Sandell vodu s ledem a čaj a k snídani jsme si dali čínské knedlíčky. Může se to zdát jako divná snídaně, ale byly moc dobré a já celý den nic nejedl, takže to klidně mohl být oběd nebo večeře. Dojedli jsme a Stefan Persson odjel, protože už toho nafotil dost.

„S alkoholem jsem skončil," řekl Sandell.

Bylo z toho dobré interview.

V některých ohledech byl Tommy Sandell naivní jako malé dítě a naprosto nevnímal pasti, které jsem mu nastražil – nejenže do nich směle nakráčel, ale ještě se v nich zabydlel, pověsil si na zdi obrazy a posadil se do křesla.

„Víš, co na tom bylo nejlepší?" zeptal se.

„Hrachová polévka?"

„Hrachová polévka? Jak to myslíš?" řekl a zatvářil se překvapeně.

„Říká se, že v kantýnách dělají dobrou hrachovou polévku."

„V kantýnách? Tady vozili jídlo na vozíku."

„V tom případě nevím, co bylo nejlepší," řekl jsem a nepochyboval o tom, že ten vozík asi vozili z nějaké kantýny.

„Rutina."

„Rutina?"

„Získal jsem pevné návyky. Snídal jsem brzo ráno a pak si sestavil seznam, co budu dělat zbytek dne. To bys mi, Svenssone, nevěřil, co tam bylo za týpky… Mám dost materiálu na dvojité elpíčko… Většina jich chtěla hlavně hrát počítačové hry a tak, ale já dostal tužky a papíry, fakt moc pěkné tužky, a taky jsem mohl mít akustickou kytaru, chápeš, Svenssone? Všechno to ke mně prostě přicházelo… hudba, obrazy, takovou tvůrčí náladu jsem nepocítil už spoustu let."

Nedokázal jsem mu říct, že dvojitá elpíčka už se nedělají.

„Pak byl oběd a po něm procházka, a kdybych si chtěl s nějakým darebákem pokecat o životě, o fetu a o chlastu, tak jsem klidně mohl. Ale já vlastně mluvil jen se svým advokátem."

Tommy Sandell si podepřel bradu a rozhlédl se.

„Myslíš, že tady mají pivo?"

„S tím jsi přece skončil."

„Kruci, *jedno* pivo mi přece neublíží. Byl jsem sakra ve vězení, tak snad mám nárok na trochu odškodnění, balzámu na duši."

Čch'en přinesl půllitrovou lahev Mariestadu.

Nechal jsem Tommyho Sandella vyprávět o tom, jaké to bylo ve vazbě v Ystadu, ale postupně jsem se začal vyptávat i na ten listopadový večer.

Už vypil skoro dvě piva.

„Je to strašně těžké, víš... je to jako... jak se to jmenuje, občas zapomínám slova... výpadky paměti! Tak se to jmenuje, jsou to výpadky paměti."

„Na co si vzpomínáš?"

„Že jsme se ubytovali, panečku, fakt parádní hotel, už bylo na čase po všech těch ubytovnách, kde dneska musí přespávat tvořící umělec."

Stačila dvě piva, aby se mu vrátilo jeho typicky přehnané a nabubřelé vyjadřování, a s každým dalším loknutím se víc a víc ztrácel ten svěží chlapík, kterého jsem viděl v Ystadu a v autě cestou do Malmö. Zrudnul v obličeji a rysy se mu rozplizly, celý se zdál najednou menší a ubožejší.

A já se naopak s každou další sklenkou vody a šálkem kávy cítil čím dál silnější a čerstvější. Asi to byla čínská káva.

„Šel jsi do hospody..."

„Hospodské teplo je to nejlepší, co znám. Hospodské teplo a ženská náruč."

„Byl jsi tam s nějakou ženou."

„To je možné," řekl po chvíli. „Jak vypadala?"

„Malá, tmavá, vlastně nic moc," odpověděl jsem a zamlčel, že byla dost opilá.

„Velký prsa?"

„Nevzpomínám si."

„Tak to vidíš, to jsou ty zasraný výpadky paměti. I proto to bylo ve vězení tak fajn, když člověk prožívá *hard time*, tak ví, co se děje."

Otevřel si třetí pivo, zajiskřilo mu v oku, roztáhl pusu od ucha k uchu a zamával mi před očima ukazováčkem.

„Ale tu tvoji ženskou si pamatuju."

To zřejmě všichni.

„Hezká, milá, krásná. Jaká byla?"

„Zábavná."

Zvysoka se zasmál.

„Tak zábavná! Přece v posteli. Jaká byla v posteli? Tichá a klidná? Nebo dračice? Křičela?"

„Nevím, nespali jsme spolu."

Znovu se zasmál.

„A tomu mám jako věřit?"

„Můžeš si věřit, čemu chceš."

„Kdybych si to s ní rozdal já, tak by křičela, o tom nepochybuj. Všechny křičí."

Nezmínil jsem se o tom, co mi řekl Krister Jonson.

„Víc mě teď zajímá ta, co ležela v tvojí posteli. Vybavuješ si ji nebo to, jak k tomu došlo?"

Přesunul se na pohovku a ozvalo se prdnutí. Po chvíli se v místnosti rozšířil kyselý zápach.

„To se mi ulevilo," řekl. „Čína mě vždycky nadýmá. Možná proto je v Číně zvykem si po jídle krknout a prdnout. O tom jsi slyšel?"

„No tak, Tommy, snaž se. Co si pamatuješ?“

Už si přestal nalévat pivo do sklenice a pil ho prostě z lahve. Začal si masírovat spánky a upřeně zíral na stolek před sebou, jako by se usilovně soustředil. Nakonec řekl: „Matně si vybavuju, že jsme byli v KB, v tom klubu. Asi jsme si dali lajnu, byl jsem totiž fakt nabitý energií. Mám dojem, že Krister, jako Jonson, toho znáš… mám dojem, že se dost zlobil. Cítil jsem se fakt ve formě, ale kytara mě nějak nechtěla poslouchat a připadalo mi, že se propadám do bažiny nebo rosolu…“

Pak zmlkl, jako by najednou nevěděl, o čem mluví a co chce říct, ale potom se zase chytil a řekl: „Ale pak to bylo jako ve špatným filmu, co dávali v televizi kdysi dávno, víš, takový ty rozmazaný a divný, člověk nechápal ani hovno, ale musel se dívat, protože nic jinýho nedávali.“

„V hotelové hale jste měli večírek, ale nikdo neví, kam se pak všichni poděli. Pár tvých kumpánů se vypařilo, ale někteří šli asi s tebou nahoru, protože v pokoji se válela spousta plechovek. Ale jak ses dostal nahoru? Nevzpomínáš si? Zamysli se, Tommy. Říkáš, že jsi byl ‚nabitý energií‘, ostatní tvrdí, že jsi byl úplně mimo.“

Něco nesrozumitelného zabručel.

„Umělec musí být pořád ve střehu.“

„Co to má jako znamenat?“

„To si pamatuj, Svenssone. Ve střehu,“ řekl a vážně na mě pohlédl. „Neustále ve střehu.“

„Pamatuju si to, že se nikdo nepřiznal, nikdo nebyl odhalen a nikdo se nepřihlásil na policii s nějakým svědectvím.“

„Udavač je synem smrti, to jsem se naučil v base.“

„Ale no tak, Tommy, ty jsi neseděl v base, nezažil jsi *hard time*, pobýval jsi na příjemném místě, kde se pletou věnce a košíky a další kraviny, četl jsem to na jejich stránkách.“

„Přísahal jsem," řekl a položil si pravou pěst na srdce. „Nikdy nebudu donášet."

Kdybych si na takové věci potrpěl, taky bych použil svou pravou pěst a praštil ho s ní do nosu.

„Vzpomínám si, že jsem ji šukal," řekl nakonec. „Byla jako zvíře, řvala jako drak, když se udělala."

Ani teď jsem nepřiznal, co vím od Kristera Jonsona. Řekl jsem jen: „Byl jsi úplně mimo, Tommy, a oba jste na sobě měli oblečení."

„Myslíš?"

„Vím. Copak si nevzpomínáš, že jsem tam byl? V tom pokoji?"

Zamračil se a zdálo se, že dlouho a usilovně přemýšlí. Pak se rozzářil a řekl: „Dal bych si ještě pivo. A třeba i něco silnějšího." Naklonil hlavu jako dítě, které prosí v sámošce o bonbony, i když ví, že není sobota. „Koňáček. Myslíš, že má Číňan koňak?"

„Číňan se jmenuje Čch'en," odpověděl jsem. „A koňak má."

Dokonce měl velmi dobrý a starý koňak, ale požádal jsem ho o ten nejlevnější. Zdálo se, že mi Tommy Sandell zvolna proklouzává mezi prsty, a nechtěl jsem za to platit příliš. On by navíc rozdíl stejně nepoznal.

V té zadní místnosti v Kin-Longu jsme proseděli celý den a vypadalo to, že Tommy Sandell usnul, ale vtom sebou náhle trhl, rozhlédl se a zeptal se: „To ty jsi mě přikryl?"

Napřímil jsem se a zpozorněl. To byla nová informace. V tom pokoji jsem toho udělal dost, ale rozhodně jsem Tommyho Sandella nepřikryl.

„Ne, já ne," odpověděl jsem.

Podíval se na mě.

„Ne, on byl vyšší."

„Říkáš, že někdo vyšší než já tě přikryl?"

Zhluboka se nadechl, mocně se napil z lahve a řekl: „Ne, já nevím, všechno je tak rozmazané."

„Říkal něco? Sakra, přemýšlej, Tommy."

„Přemýšlím, přemýšlím, ale nejde to, když na mě křičíš."

Nechápal jsem, jak Krister Jonson může jezdit po celé zemi s tímhle miminem.

„Říkal něco? Vzpomínáš si? No tak, Tommy."

Tommy Sandell neodpověděl, Tommy Sandell usnul.

Zatracenej idiot, pomyslel jsem si. *Idiot!*

V tu chvíli mi přišla zpráva od Kristera Jonsona, prý dorazí asi za hodinu. Odvrátil jsem se od chrápajícího Sandella, pustil počítač a začal psát interview, které mělo být další den, zcela exkluzivně, vydáno spolu s fotkou jásajícího Tommyho Sandella mezi vířícími vločkami v Ystadu a titulkem ŽIVOT PRÁVĚ ZAČÍNÁ.

Teď to na nový život nevypadá, napadlo mě při pohledu na něj, jak pololeží na pohovce v čínské restauraci v Malmö a chrápe s otevřenou pusou.

Čch'en se převlékl a do restaurace začali chodit hosté na večeři. Když dozadu dorazil Krister Jonson, vzhlédl jsem od počítače a ukázal na Sandella: „Začal nový život."

„To vidím," odpověděl Krister Jonson. „Pro jistotu jsem s sebou do termotašky přibalil pár vychlazených kousků. Nový život začal už několikrát, abych tak řek."

Zatímco Čch'en připravoval Kristeru Jonsonovi jarní závitek a kuře na ananasu, obešel jsem dva bankomaty a vybral dvanáct tisíc korun. To by mělo stačit na benzin, poskytnutou péči i jakous takous mlčenlivost.

V tomhle případě nebyly účty třeba, bylo to černější než Kongo, jak to výstižně vyjádřil Krister Jonson.

Dal jsem mu peníze a řekl: „Sandell se neptal na svůj mobil, ale našel jsem ho v igelitce mezi jeho věcmi. Nezapnul jsem ho a ani ty to nemusíš udělat. Když bude

s tebou v autě, tak se mu dneska v noci nikdo nedovolá. Možná by sis taky mohl vypnout telefon. Aspoň nebudeš muset lhát, až ti zavolá nějaký reportér a bude se vyptávat, jestli nevíš něco o Sandellovi."

Krister Jonson vypadal stejně jako posledně, jen na tričku neměl Dr. Feelgooda, ale nápis Motörhead. Přikývl a s plnou pusou řekl: „Za dvanáct táců si nemusím mobil zapínat týden, abych tak řek. Jestli chceš, můžu ho vzít k sobě domů, určitě tam nebudeme dřív než někdy k ránu. Stará tou dobou ještě spí, takže ho můžu uložit na gauč a ráno ho hodím do Stockholmu. No jo."

Bylo překvapivě snadné naplánovat Tommymu Sandellovi život. Když jsme ho vedli do Jonsonova mercedesu, mumlal něco docela přívětivého.

Pak jsme ho usadili na sedadlo spolujezdce a já ho pevně připoutal. Vesele se mu zablýsklo v očích a řekl: „Víš, co říkal?"

„Kdo?"

„Ten, co byl vyšší než ty."

„Co říkal?" vyhrkl jsem zvědavě.

„Udělal pšt a řekl, ať dál spím, protože… ‚je to přesně jako v Robinu Hoodovi na Vánoce'."

„‚Jako v Robinu Hoodovi na Vánoce', tak to řekl?"

„Ano," přitakal a vypadal spokojeně.

„Co tím myslel?"

„Určitě utekl oknem i s penězi," řekl a zachechtal se.

Obešel jsem auto a zeptal se Jonsona: „Ty ho znáš, tak o čem to sakra žvaní?"

Krister Jonson pokrčil rameny, naposledy potáhl z cigarety, hodil nedopalek na zem, nastoupil do auta a vydal se na cestu z Malmö. Z výfuku čoudilo a smrdělo to tam ještě aspoň minutu poté, co opustili náměstí Triangeln. Asi to nebyl nejlepší dopravní prostředek na světě, ale zaslechl jsem, že se v něm dobře spí.

Zdálo se mi, že slyším Sandellovo chrápání ještě z dálnice.

Vyrovnal jsem se s Čch'enem a dostal účet za jídlo, pivo a za koňak, Sandell vypil dva. Nebo dva a půl, zbytek toho třetího jsem dorazil já, když už jsem za něj zaplatil.

Dvanáct tisíc, které jsem dal Kristeru Jonsonovi, nějak dostanu zpět, účetní čachry jsem ovládal opravdu dobře.

Poslal jsem článek a za půl hodiny mi zavolal Carl-Erik Johanson a řekl, že je to fantastické.

„Takže nikdo jiný se k němu teď nedostane?" zeptal se.

„Ne."

„Jak to víš?"

„To nemusíš vědět," odpověděl jsem. „Stačí, když to vezmeš na vědomí."

Zavolal jsem Evě Månssonové a nahrál jí do hlasové schránky krátkou zprávu, že jsem se sešel s Tommym Sandellem a udělal s ním rozhovor, který vyjde zítra v novinách. Ani Carlu-Eriku Johansonovi ani záznamníku Evy Månssonové jsem neřekl, že jsem vlastně Tommyho Sandella opil – a to bylo namístě, když teď „skončil s alkoholem" – ani že blábolil o vysokém muži, který v ten večer, kdy byla zavražděna mladá Polka, mluvil o Robinu Hoodovi.

Nějaká tajemství si člověk přece musí nechat.

Aspoň novinář určitě.

Obzvlášť ve světě, který přišel o všechna tajemství.

Další den mě nevzbudil vlčák, klakson starého auta, zvuk herního automatu ani hra na piano, zkrátka nic z toho, bez čeho podle moderní techniky nemůžeme žít. Večer jsem si totiž vypnul telefon, aby se mi nikdo

nemohl dovolat, a zařídil si staromódní buzení tak, že jsem zavolal do recepce a poprosil je, aby mě vzbudili v šest.

Buzení se dá nastavit i přímo na telefonu v pokoji, ale je to tak komplikované, že se o to radši ani nepokouším. Kdysi jsem to zkusil, telefon zazvonil hodinu poté, co jsem usnul, a pak zvonil každou další hodinu až do rána.

Vstal jsem v šest a v sedm už jsem seděl v autě a mířil na sever do Stockholmu.

Sněžení přes noc přešlo v déšť a ten teď bušil do oken auta. Do toho foukal nárazový vítr a já svíral volant, až mi zbělely klouby.

KAPITOLA 9

Stockholm
Leden

Všichni Švédi sní o bílých Vánocích, ale když na ně konečně dojde – a dochází na ně častěji a brutálněji, než si většina lidí pamatuje –, najednou se jim všichni snaží uniknout a začnou blogovat a tweetovat o tom, jak je ten sníh na hovno.

Inspektorka Eva Månssonová z Malmö měla pravdu: Tommy Sandell měl bílé Vánoce. A nejen on, ale většina Švédska.

Sníh, který jsem potkal cestou z Malmö na sever, se uvelebil na zemi a odmítal zmizet. Ráno ukazoval teploměr ve Stockholmu minus devatenáct, což je teplota vhodná tak pro Eskymáky, ne pro moderního a mondénního obyvatele velkoměsta.

Panika, která se mě zmocnila v Malmö, když jsem dostal ten tajemný mail a když mi Eva Månssonová kladla nepříjemné otázky, se postupně vytratila.

Žádný další mail už nepřišel.

Aspoň ne takový, který by se týkal této věci.

Místo toho mi chodily nabídky účasti v televizních a rozhlasových pořadech vztahujících se k tomu, co jsem napsal o Tommym Sandellovi a mrtvé ženě z Malmö.

Někdy jsem přijal, někdy ne.

Záviselo to hlavně na tom, jestli jsem měl dostat zaplaceno a jestli mi nabídli odvoz taxíkem do studia i z něj.

Existoval takový nesmírně populární pořad jednoho kriminologa nebo odborníka na zločin nebo co

vlastně byl a do něj mě pozvali společně s Evou Månssonovou.

Zaplatili jí letenku, aby řekla něco o tom šílenci, co v Malmö střílel přistěhovalce, a já měl jako obvykle pohovořit o Tommym Sandellovi. Eva sice ve skutečnosti tu střelbu na přistěhovalce nevyšetřovala, ale vzhledem k neustálé převaze mužů v médiích si televizní společnost přála pozvat ženu, která se umí vyjadřovat a dobře vypadá.

Tyhle podmínky Eva Månssonová splňovala. A v televizi nemluvila sprostě. Když dorazila do Stockholmu, řekla: „Kurva, tady je zima jako někde v prdeli na Aljašce."

Ale když seděla na pohovce ve studiu a zabírala ji kamera, používala úplně jiný jazyk, dokonce se skoro ani nedal postřehnout její skånský dialekt.

Ubytovali ji v Lydmaru, hotelu s moc pěkným barem, kde jsme si dali sklenku vína, než jsme vyrazili na večeři do hospody v ulici Riddargatan, kam občas chodím.

„Vídáte se se Sandellem?" zeptala se.

„Ne, myslel jsem, že se potkáme při natáčení jednoho pořadu v rádiu, ale nedorazil tam. To nevadí. Nemám mu co říct a zdá se, že ani on nemá co říct mně nebo nám."

To nebyla tak úplně pravda.

A zajímalo mě, jestli Eva Månssonová taky něco tají. Nezmínil jsem se jí, že mi Tommy Sandell vyprávěl o muži, co byl vyšší než já a přikryl ho, a vlastně ani pořádně nevím, proč jsem to neudělal.

Neřekl jsem jí ani o mailu, který mi přišel.

„Sem jste spolu šli?"

„S kým?"

„S ní."

„Prosím?"

„S tou, co jste se s ní sešel v Malmö."

„Zřejmě o tom víte víc než já," zareagoval jsem trochu moc podrážděně.

„Vždycky se tak rozvášníte, když se o ní bavíme," řekla Eva Månssonová.

Hlavní problém onoho večera vězel v tom, že jsem se rozvášnil. Zřejmě se o to postaral ten blbý úplněk, kterého jsem si nevšiml.

„Tak tady jste se setkali? Sem je vodíte?"

„Koho?"

„Nevím. Ji."

„Ne, tady jsme nebyli."

„Říkal jste, že jste se seznámili na nějaké akci ve Stockholmu, tak jsem myslela, že to třeba bylo tady."

Chvíli jsem nic neříkal. Nemohl jsem říct ani to, že to byla prezentace vína, protože někdo tak umíněný a pečlivý jako Eva Månssonová by si snadno zjistil, o koho jde. A zároveň jsem si nemohl jen tak vymyslet nějakou akci, protože ona by určitě řekla, že nic takového se nekonalo.

„Bylo to na večírku někde úplně jinde."

„Takže to byl večírek?"

„Nevím, jak se tomu správně říká."

„Předtím jste říkal akce a teď večírek."

„To je snad totéž."

Odložila příbor a řekla: „Teď bych si dala kafe a pořádný koňak."

V Malmö někdo střílel na přistěhovalce, nějaký moderní Laserman, a já se snažil stočit hovor k němu, ale podle Evy Månssonové se k tomu nedalo moc říct.

„Nemám k tomu žádné interní informace, i když právě to si v televizi myslí. Ale nejsem hloupá a chápu, že tam chtěli ženskou, a ne dalšího chlapa. Nikdy neodmítnu, když mi někdo nabídne cestu do Stockholmu zadarmo."

„A se Sandellem a Justynou jste se nepohnuli ani o milimetr?“

„Ne, prozkoumali jsme hotel a všechny hosty asi milionkrát, posvítili jsme si na tu krásku, co s ní seděl v hospodě, ale nic jsme nezjistili.“

Vysrkla zbytek koňaku a pokračovala: „Ale to se stává, některé případy nám prostě není dáno vyřešit.“

„To říkáte vy.“

„Máte pravdu, právě jsem to řekla.“

Požádali jsme obsluhu, aby nám zavolala taxi, a já doprovodil Evu Månssonovou k východu. Měla na sobě mnoho vrstev oblečení a dovršila to kožešinovou čepicí, jakou nejspíš nosili ruští vojáci na frontě zimní války. Za oknem zběsile vířil sníh a taxík měl problém vyjet nahoru po ulici Riddargatan.

Když auto odklouzalo pryč, vrátil jsem se do hospody a posadil se.

Je nádhera sedět v hospodě s velkými okny a sledovat, jak prší nebo sněží. U stolků bylo docela plno a místností se nesl tlumený šum, jeden z nejkrásnějších zvuků, co znám.

Seděl jsem tam, dokud nezavřeli.

Neměl jsem nic moc jiného na práci.

A někdo musí sedět v hospodě, dokud nezavřou.

Možná bych mohl zase zajet do Kodaně. Ale nepředpokládal jsem, že ještě něco najdu nebo že někoho přiměju, aby mi řekl něco nového.

A proč bych to dělal?

V čím zájmu?

A komu bych o tom měl říct?

Evě?

To už jsem jí začal říkat jen Eva?

Když jsem se další ráno vzbudil, bylo jen minus sedmnáct. Jaro se blížilo.

Topení hřálo, ale dům byl starý, okny táhlo a podlaha studila, takže jsem si vzal tlustý svetr, šálu a boty a zapnul počítač.

Dostal jsem mail.

Odesílatele jsem neznal a jeho jméno nic neznamenalo, ale hned jsem pochopil: zvxfr. Vzkaz zněl:

Dobrý pořad. Ale Eva Månssonová neřekla všechno.

Bylo deset, mail přišel v 7.45.

Co Eva Månssonová neřekla?

Popadl jsem telefon a vytočil Evino číslo, ale propadl se do hlasové schránky. Zřejmě už seděla v letadle do Malmö.

Vzkaz jsem nenahrál.

Co by v něm mělo zaznít?

Co bych asi měl říct?

Neuměl jsem mluvit o sobě.

Uměl jsem spíš mluvit o ostatních.